

Beantwoording inspraakreacties Handreiking Diepe Plassen

Geanonimiseerde reacties per inspreker op handreiking versie d.d. 25 november 2009 op basis van Handreiking, d.d. december 2010

Inspreker 1

Kernpunten	Reactie
1. Onvoldoende aandacht beschermen grondwater	Er is een nieuw toetsingskader ontwikkeld waarin bescherming van het grondwater expliciet is opgenomen.
2. Advies commissie relatie verondiepen met GWR wordt niet gevolgd	Het voorgestelde beleid past binnen de GWR en KRW. Dit is bij het opstellen van de Handreiking getoetst.
3. Voorstel: klasse B/industrie niet toestaan voordat schadelijke uitloging wetenschappelijk is uitgesloten	Met het onderscheiden van verschillende soorten diepe plassen en het aanvullende toetsingskader per type is invulling gegeven aan de onzekerheden die op onderdelen nog bestaan. Op deze wijze wordt zorgvuldig omgegaan met het toepassen van klasse B/industrie.
4. Locatiespecifieke beoordeling geohydrologie en monitoring grondwater verplichten bij klasse B / industrie	Dit punt is nader uitgewerkt in de indeling van de diepe plassen en de bijbehorende aanvullende toetsingskaders.
5. Aanvullende spelregels met betrekking tot toezicht en handhaving wanneer bevoegd gezag herinrichting niet bevoegd is voor vervuiling buiten waterkolom onder plas	De handreiking geeft duidelijkheid op de volgende punten: 1. verantwoordelijkheidsverdeling bevoegde gezagen. De waterbeheerder behoudt ook bij verontreinigingen die zouden ontstaan door de toepassing zijn rol als bevoegd gezag. 2. Gewenste wijze van invulling van toezicht en handhaving. Bevoegd gezag moet ondermeer een toezichtsplan opstellen.
6. Prioritering plassen door gemeentes omkeren, dus alleen herinrichting indien expliciet toegestaan in bestemmingsplan.	In hoofdstuk 3 van de handreiking wordt uitgebreid aangegeven op welke wijze overheden kunnen sturen in gewenste en ongewenste ontwikkelingen. Deze afweging moet op lokaal en regionaal niveau gemaakt worden. Indien een gemeente, provincie of waterbeheerder van mening is dat verondieping van bepaalde diepe plassen op grond van de belangen die zij vertegenwoordigen binnen hun beheergebied ongewenst is, hebben zij de mogelijkheid om dit in ruimtelijke plannen en waterplannen te regelen. De handreiking stimuleert overheden om vanuit een visie na te denken over randvoorwaarden waaraan initiatieven getoetst kunnen worden. In een aantal gevallen is bekend dat op provinciaal niveau reeds wordt gewerkt aan het aanpassen van plannen en vaststellen van verordeningen. gemeentelijke bestemmingsplannen zullen hieraan moeten worden aangepast.

Inspreker 2

Kernpunten	Reactie
1. Waar wordt verplichting inrichtingsplan vastgelegd?	Het opstellen van een inrichtingsplan maakt onlosmakelijk deel uit van overleg met bevoegd gezag, en is onderdeel van de melding. Deze verplichting wordt vastgelegd in de Circulaire en tzt in het Besluit bodemkwaliteit.
2. Wie is bevoegd voor eindoordeel IP?	Bevoegd gezag Bbk (waterschap, RWS), omdat het inrichtingsplan deel uitmaakt van de melding in het kader van het Bbk.
3. Gemeente en Provincie moeten altijd betrokken worden bij beoordeling.	Afstemming tussen overheden vindt plaats in lijn met de 1-loket gedachte van de overheid (vergelijk afstemming die beoogd wordt bij Waterwet). Bij de beoordeling van het inrichtingsplan en opstellen van eventueel gebiedsspecifiek beleid is expliciet in de handreiking opgenomen dat hiervoor advies gevraagd wordt aan gemeente en/of provincie.
4. Bij melding moet een goedgekeurd IP worden meegezonden.	Het bevoegd gezag Bbk beoordeelt de melding, waarvan het inrichtingsplan een onderdeel is. Indien een inrichtingsplan niet voldoet, zal het bevoegd gezag de initiatiefnemer daarop vooraf aanspreken danwel achteraf handhavend optreden. Dit is een onderdeel van de toezicht en handhavingstaak. Vanuit de continuïteit van het project zal de initiatiefnemer niet het risico willen nemen dat het inrichtingsplan onvoldoende wordt geacht en zal deze ruim voor de officiële melding met bevoegd gezag in contact treden. De handreiking geeft een advies aan de initiatiefnemer om dit tenminste 4 weken voor uitvoering werk te doen. De meldingstermijn voor aanvang van een toepassing is en blijft conform BBK 5 werkdagen. De verantwoordelijkheid voor het voldoen aan de eisen van het Bbk, de handreiking en de circulaire ligt bij de toepasser. Het bevoegd gezag verleent dan ook geen toestemming of instemming met de melding. Zo heeft het bevoegd gezag altijd de mogelijkheid om –indien geconstateerd wordt dat niet voldaan is aan de eisen van het Bbk- handhavend op te treden.
5. Helderheid over bevoegd gezag grondwater onder/ om plas, en omgang tussen verschillende gezagen.	Dit punt is expliciet uitgewerkt in de handreiking. De waterbeheerder (waterschap, RWS) is bevoegd egzag voor de toepassing en heeft ook als taak om handhavend op te treden indien er verontreinigingen ontstaan als gevolg van de toepassing.
6. Hoe is geregeld dat eigenaar plas zich conformeert aan inrichtingenplan initiatiefnemer, en dit in de nazorgfase naleeft?	Ingevolge artikel 1 Bbk is 'de toepasser' degene die zelf toepast, of degene die laat toepassen. Indien een eigenaar van een diepe plas aan een derde opdracht geeft de plas te verondiepen, dan zijn beide personen 'toepasser' in de zin van het Bbk. Dat betekent dat zowel degene die toepast als gedene die laat toepassen (eigenaar) gehouden e.e.a. uit te voeren conform het inrichtingsplan incl. nazorgplan. De afspraken tussen eigenaar en initiatiefnemer met betrekking tot het verondiepen van een diepe plas vallen buiten reikwijdte van het Bbk. Hiervoor gelden de regels van het contractenrecht.

<p>7. Er zijn ook (vergonde) toepassingsmogelijkheden buiten het Bbk mogelijk.</p>	<p>Alles wat binnen de kaders van Bbk geregeld is (lees: nuttige toepassingen van bouwstoffen, grond en baggerspecie) kan niet via een Wm-vergunning geregeld worden. De algemene regels van het Bbk vormen juist een uitzondering op de vergunningplicht op grond van de Wet milieubeheer en de Waterwet.</p> <p>Als het gaat om het storten van grond en baggerspecie in een stortplaats of baggerspeciedepot, dan is daarvoor een Wm-vergunning vereist en afhankelijk van de locatie ook watervergunning. In artikel 5, derde lid, Bbk, is de afbakening met de Wm opgenomen.</p>
--	---

Inspreker 3

Kernpunt	Reactie
<p>Handreiking niet van toepassing igv schone grond / baggerspecie.</p>	<p>Het Bbk geldt voor het nuttig toepassen van grond en baggerspecie, dus ook voor schone grond en baggerspecie. De handreiking is hier dus ook op van toepassing, bijvoorbeeld ook vanwege de bescherming van oppervlaktewaterkwaliteit vanuit nutriënten, die vanuit Bbk geen onderdeel uitmaken van de beoordeling van schone grond en bagger.</p>

Inspreker 4

Kernpunten	Reactie
<p>1. Handreiking en circulaire gelden laten voor alle initiatieven, dus ook reeds begonnen herinrichtingen. (i.c. Ingensche Waarden)</p>	<p>Het is niet mogelijk om nieuwe wet- en regelgeving met terugwerkende kracht in werking te laten treden. Dat geldt ook voor de handreiking en Circulaire. Initiatieven die na publicatie van de Checklist (juli 2009) zijn gestart, maar voor publicatie van de handreiking en Circulaire, werken met de Checklist. De handreiking en Circulaire zijn alleen van toepassing op nieuwe initiatieven. In de handreiking is hier een aparte paragraaf aan gewijd.</p>
<p>2 Checklist laten vervallen.</p>	<p>De checklist zal vervallen na inwerkingtreding van de (concept) handreiking en de circulaire. Alle nieuwe initiatieven moeten hieraan voldoen. Dit staat omschreven in de bijlage van de definitieve handreiking.</p>
<p>3. Nu uit dit concept blijkt dat in diepe plassen zoals b.v de Ingensche Waarden waar nu sinds 6 weken gestort wordt de checklist voldoet word voor mij bevestigd dat u een zorgvuldig proces in een situatie als de onze niet relevant acht.</p>	<p>Een initiatiefnemer kan niet met terugwerkende kracht worden geconfronteerd met aangescherpte regels. De checklist bevat voldoende handvatten voor bevoegd gezag om zorgvuldig om te gaan met deze toepassingen, dit staat los van de aangescherpte voorwaarden in de handreiking en circulaire.</p>

Inspreker 5

Kernpunten	Reactie
1. Veranker handleiding in wetgeving	De handreiking wordt verankerd in een circulaire die bindend is voor de betrokken overheden bij de beoordeling van initiatieven. Indirect is de handreiking dan ook leidend voor initiatiefnemers, los van de zorgplicht waar initiatiefnemers aan zijn gehouden en waar de handreiking invulling aan geeft. Uitvoerende partijen gaan volgens de circulaire binnen afzienbare tijd ook werken volgens een Beoordelingsrichtlijn. Om te kunnen werken onder die BRL is het nodig dat bedrijven gecertificeerd en erkend zijn.
2. Veranker in wetgeving dat herinrichting in overeenstemming moet zijn met provinciaal beleid	Dit is al zo. Bestemmingsplan moet in overeenstemming zijn met Provinciaal beleid, en herinrichting moet passen binnen bestemmingsplan. Alle toepassingen die we doen op land- en waterbodem (aanleg wegen, bouwen woonwijk etc.) dient een basis te hebben in kader van Ruimtelijke planvorming. Deze plannen zijn tot op heden vaak niet duidelijk omschreven op dit punt waardoor overheden ook moeite hebben met een goeie beoordeling van initiatieven. Advies en oproep is dan ook om deze nader te specificeren zodat goed beoordeeld kan worden of de toepassing nuttig en functioneel is. Daar gaat hoofdstuk 3 van de handreiking over.
3. Bouw inspraakmoment in bij opstellen inrichtingsplan	<p>Het opstellen van een inrichtingsplan (IP) is vaak een particulier initiatief. Het opstellen geschiedt niet altijd door overheden. Een IP geeft de verbinding aan tussen het beoogde initiatief en de wet- en regelgeving. Hierbij wordt een koppeling gelegd met de RO- en waterplannen enerzijds (die wel de inspraak hebben doorlopen) als het om de ruimtelijke inpassing gaat en de milieuregels uit o.a. Bbk anderzijds. Indien generieke regels gevolgd worden van Bbk is inspraak niet van toepassing. Op die generieke regels was namelijk inspraak mogelijk bij het vaststellen van het Bbk. Via een IP kan geen inspraak gegeven worden op bovengenoemde eerder vastgestelde wetgeving of planfiguren. Wel schrijft de handreiking voor dat er participatie met betrokken organisaties en omwonenden plaats moet vinden en dat het bevoegd gezag toetst of er in dat geval een reële inspanning is verricht.</p> <p>In de Handreiking wordt een locatiespecifieke beoordeling geïntroduceerd via een Nota bodembeheer. In gevallen waarbij van het generieke kader wordt afgeweken krijgen de betrokkenen via de Nota bodembeheer de mogelijkheid tot inspraak en beroep.</p>
4. Maak inrichtingsplan verplicht onderdeel van melding	Het opstellen van een inrichtingsplan maakt onlosmakelijk deel uit van overleg met bevoegd gezag, en is onderdeel van de melding. Dit wordt vastgelegd in de Circulaire en tzt in het Besluit bodemkwaliteit.
5. Door gebiedsdoelen op te nemen in bestemmingsplannen kunnen nut en functionaliteit worden vormgegeven, en de wenselijkheid van herinrichting worden bepaald.	Dat klopt, zo is dit ook in de Handreiking omschreven.
6. Apart toetsingskader voor	Met het onderscheiden van verschillende soorten diepe

bagger ten opzichte van grond opstellen, omdat er nog geen duidelijkheid is over de toepassing van klasse B.	plassen en het aanvullende toetsingskader hiervoor is invulling gegeven aan de onzekerheden die op onderdelen nog bestaan. Op deze wijze wordt zorgvuldig omgegaan met het toepassen van klasse B/industrie.
7. Als de risico's zo groot zijn dat locatiespecifieke afweging wordt gemaakt geniet een vergunning onder Wm de voorkeur, en komt ook tegemoet aan burgerparticipatie.	Er is bij het maken van beleid gekozen voor generieke regels. Deze blijken voor diepe plassen soms aangevuld te moeten worden met locatiespecifieke afwegingen. Hiervoor is het toetsingskader in hoofdstuk 4 opgenomen. Burgerparticipatie is hierin opgenomen.
8. Benoemen risico's en beheersmaatregelen verplicht stellen	Risico's en beheersmaatregelen worden in het inrichtingsplan beschreven. Het bevoegd gezag toets of in het inrichtingsplan voldoende rekening gehouden is met de risico's en voldoende beheersmaatregelen zijn geformuleerd.
9. Bodemlaag 80cm ipv 50cm ipv bodemwoelende vissen	In het Bbk is opgenomen dat de afdekkende laag ten alle tijde minimaal 50 centimeter moet zijn. Indien lokale omstandigheden er toe kunnen leiden dat dit niet voldoende is en dus de laag snel minder wordt dan deze 50 centimeter of vanuit de functie een grotere omvang vraagt zal deze aangepast moeten worden. Het inrichtingsplan geeft hiervoor de onderbouwing.
10. Verondiepen verbieden voor wielen en kolken, vanwege ecologische en cultuurhistorische waarde	De regionale overheden kunnen sturen op ontwikkelingen in gebieden. Het verbieden vanuit de door u beschreven ecologische en cultuurhistorische waarden, zal indien de provincie dit noordzakelijk acht, plaatsvinden via provinciale plannen en –verordeningen.
11. Relatie KRW/BMMW 2009 versus diepe plassen die geen onderdeel uitmaken van oppervlaktewaterlichamen goed verwoorden	De KRW is geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving, onder andere in de Waterwet, Wet milieubeheer, de Wet bodembescherming en de daarop gebaseerde regelingen. Het Besluit bodemkwaliteit is gebaseerd op deze wetten. Ook in het Besluit bodemkwaliteit is derhalve uitgegaan van de eisen van de KRW en GWR. Deze eisen werken daarmee, via de toepassing van het Bbk, door naar alle te verondiepen wateren, ook de wateren kleiner dan 50 ha, die geen onderdeel uitmaken van oppervlaktewaterlichamen (op grond van KRW).
12. Monitoring oppervlaktewater nader uitwerken/uitbreiden	De minimale eisen voor de monitoring zijn opgenomen in de handreiking, het staat bevoegd gezag vrij afwijkende of aanvullende voorwaarden te stellen aan de benodigde monitoring indien de locatiespecifieke omstandigheden hier aanleiding voor geven.

pagina	Opmerking	Reactie
<i>Hfst. 1</i>	<i>Waarom herinrichten van bestaande plassen?</i>	
Pag. 7, par. 1.5 Status handreiking	De handreiking wordt een toelichting op een ministeriële circulaire, die begin 2010 verschijnt. De handreiking is richtinggevend voor het doorlopen van een proces en kan door alle betrokkenen worden	De handreiking wordt juridisch verankerd in een circulaire. Bij de herziening van het Bbk wordt gezien of

	<p>gebruikt. In de tweede alinea staat verder dat het proces op hoofdlijnen is weergegeven en waar mogelijk generiek toepasbare regels zijn opgenomen. Van regelgeving is echter geen sprake. Er wordt immers niet gesproken over aanpassing van de regels in het Bbk. Wij zijn van mening dat de Handreiking te vrijblijvend is en niet de nodige waarborgen biedt voor een zorgvuldige besluitvorming. Graag zien wij een juridische verankering in wetgeving, zodat het bevoegde gezag hierop kan toetsen en handhaven.</p>	<p>aanpassing nodig is.</p>
<i>Hfst. 2</i>	<i>Het proces en de betrokkenen</i>	
Pag. 8, schema	<p>De rol van de Rijksoverheid als waterbeheerder is niet duidelijk. Rijkswaterstaat is waterbeheerder. De waterbeheerderstaat staat vermeld hij het rode blokje 'waterkwaliteitsbeheerder', zijnde Rijkswaterstaat en de waterschappen.</p> <p>Ook is de taak "Ruimte in regelgeving" genoemd bij Rijksoverheid is niet duidelijk.</p> <p>Wat wordt bedoeld met de taak "aanvullende eisen" bij de Waterkwaliteitsbeheerder? Gaat het daarbij om invulling van de zorgplicht? Zo ja, dit in het schema opnemen.</p> <p>De gemeentelijke taak als waterbeheerder wordt in het vervolg niet verder toegelicht. Wat wordt daarmee in dit verband bedoeld?</p> <p>Bij belangengroepen kan ook 'natuurbeleving' een rol spelen.</p>	<p>Het opgenomen schema diende ter illustratie voor het aangeven van de verschillende belangen van betrokkenen. Deze kunnen zo verschillend zijn voor de diverse locaties dat besloten is de belangen niet meer in het schema aan te geven.</p>
Pag. 8, par. 2.2 Sturing gewenste ontwikkelingen	<p>1. Hier wordt opgemerkt dat de huidige wetgeving de mogelijkheid biedt om vast te leggen welke ontwikkelingen gewenst zijn in een gebied en welke verondiepingen nuttig en functioneel zijn. Door deze vast te leggen in democratische plannen is hierop inspraak mogelijk. De sturing van het planproces ligt bij de provincie. Vervolgens wordt in hfst 3 onder het kopje Provinciale</p>	<p>Kernpunt 2</p> <p>1) Diverse plannen kunnen een basis vormen voor een nuttige toepassing in het kader van het Bbk. In hoofdstuk 3 zijn de plannen genoemd waarmee concreet sturing gegeven kan worden aan gewenste of ongewenste ontwikkelingen. In deze plannen kan expliciet worden aangegeven of een diepe plas heringericht mag worden of juist niet. Een</p>

	<p>plannen niet genoemd welke plannen hier worden bedoeld (structuurvisie, milieubeleidsplan, waterhuishoudingsplan?). Alleen de provinciale verordeningen Wro en Wm worden als sturingsinstrument genoemd.</p> <p>2. De planvorming en vastleggen van ontwikkelingen is (te) vrijblijvend. In het Bbk is nu niet als voorwaarde opgenomen dat de herinrichting in overeenstemming moet zijn met het (provinciaal) beleid. Graag zien wij een juridische verankering in wetgeving.</p>	<p>voorbeeld hiervan zijn de natuurontwikkelingsplannen, deze kunnen een basis vormen voor een nuttige toepassing. Indien dit echter in het bestemmingsplan de functie natuur heeft kan dit aanleiding zijn om het initiatief zowel negatief als positief te beoordelen.</p> <p>2) Een vaste koppeling tussen ruimtelijke plannen en het Bbk is niet beoogd. Wel wordt expliciet aangegeven dat het nuttig toepassen van materiaal niet bepaald wordt in het Bbk maar dat de basis hiervoor gevonden moet worden in andere (bijvoorbeeld ruimtelijke) plannen rondom de diepe plas. Indien een gemeente, provincie of waterbeheerder van mening is dat verondieping van bepaalde diepe plassen binnen hun beheergebeid ongewenst is, hebben zij de mogelijkheid om dit in ruimtelijke plannen en waterplannen uit te sluiten..</p>
<p>Pag. 9, Voorbereiding initiatief</p>	<p>Een inrichtingsplan voor de herinrichting van diepe plassen met grond en baggerspecie wordt genoemd als verplicht onderdeel van de melding. Er wordt ook duidelijk gemaakt aan welke aanvullende regels (zorgplicht van waterbeheerder?) voldaan wordt. Dit plan wordt besproken met belanghebbenden maar er bestaat geen formele inspraakmogelijkheid. Dat is een gemis omdat in dit stadium de randvoorwaarden pas concreet worden ingevuld en belanghebbenden direct betrokken raken.</p> <p>Er staat verder dat het is aan te bevelen om het inrichtingsplan ruim (4 weken) voor het indienen van de melding aan te leveren bij het bevoegd gezag. Dit is een vrijblijvende aanbeveling zonder sanctie. Het inrichtingsplan zou als onderdeel van de melding dwingend moeten worden voorgeschreven in het Bbk en ook concreet voor te</p>	<p>Het opstellen van een IP is vaak een particulier initiatief. Het opstellen geschiedt niet altijd door overheden. Een IP geeft de verbinding aan tussen het beoogde initiatief en de wet- en regelgeving. Hierbij wordt een koppeling gelegd met de RO- en waterplannen enerzijds (die wel de inspraak hebben doorlopen) als het om de ruimtelijke inpassing gaat en de milieuregels uit o.a. Bbk anderzijds. Indien generieke regels gevolgd worden van Bbk is inspraak niet van toepassing. Op die generieke regels was namelijk inspraak op mogelijk bij vaststellen van Bbk. Via IP kan geen inspraak gegeven worden op bovengenoemde eerder vastgestelde wetgeving of planfiguren</p> <p>Vanuit de continuïteit van het project zal de initiatiefnemer niet het risico willen nemen dat het inrichtingsplan onvoldoende wordt geacht en zal deze ruim voor de officiële melding met bevoegd gezag in contact treden. De verantwoordelijkheid voor goede afstemming met het bevoegd gezag ligt uiteraard bij de toepasser. De meldingstermijn voor aanvang van</p>

	<p>schrijven waaraan en inrichtingsplan moet voldoen. Dat biedt ook een wettelijke basis voor de handhaving.</p> <p>Het bevoegd gezag (vaak de waterbeheerder) moet een toets uitvoeren of de verondieping nuttig en functioneel wordt geacht. Opmerking: Het toetsingskader moet vooraf duidelijk zijn.</p> <p>Ook staat er dat in een ontgrondingsvergunning al een opvolverplichting bestaat en een eindinrichtingsplan; daarmee wordt al een onderbouwing gegeven van nut en functionaliteit. Het zou zo moeten zijn dat ook bij verondiepingen ihkv een ontgrondingsvergunning een toets plaatsvindt aan de provinciale plannen (en daarmee aan de gewenste ontwikkeling van een gebied). Wij vragen ons af of bij het afgeven van ontgrondingsvergunningen inderdaad wel een dergelijke toets plaatsvindt, zoals dat wordt aangehaald op pag. 9.</p> <p>Hier wordt verder ten onrechte niet ingegaan op de bevoegdheid van de provincie om aanvullende regels te stellen voor toepassingen in beschermingsgebieden (buiten inrichtingen).</p>	<p>een toepassing is 5 werkdagen. De verantwoordelijkheid voor het voldoen aan de eisen van het Bbk, de handreiking en de circulaire ligt bij de toepasser. Het bevoegd gezag verleent dan ook geen toestemming of instemming met de melding. Zo heeft het bevoegd gezag altijd de mogelijkheid om –indien geconstateerd wordt dat niet voldaan is aan de eisen van het Bbk- handhavend op te treden.</p> <p>De eisen hiervoor staan concreet in de handreiking en het Bbk. Hierin staat expliciet beschreven welke toepassingen nuttig en functioneel kunnen zijn.</p> <p>Het is aan de provincie om al dan niet een opvolverplichting op te nemen bij een ontgrondingsvergunning. Deze kan ook eisen dat voor een bepaalde locatie de ontgroning direct de beoogde nieuwe vorm krijgt.</p> <p>Rol van PMV voor beschermde gebieden is in de handreiking nader aangestipt.</p>
Pag 9 Uitvoering	<p>Zie hierboven. Er bestaat geen juridische basis voor het bevoegd gezag om toe te zien op het naleven van een inrichtingsplan. De zorgplicht is daarvoor een te smalle basis.</p> <p>De uitvoering moet binnen een beperkt aantal jaren bijdragen aan de gewenste ontwikkeling. Het begrip beperkt is rekbaar.</p>	<p>Dit valt onder de toezichtstaak ihkv Bbk. IP is immers onderdeel van de melding en dient gevolgd te worden.</p> <p>Dit verschilt per geval en is afhankelijk van het doel. Tegelijk wordt gesteld dat binnen tien jaar na start van de verondieping het doel van de herinrichting bereikt moet zijn.</p>
Pag 9 Beheer	De eigenaar van de plas of de initiatiefnemer is verantwoordelijk voor een goed beheer en het in stand houden van de toepassing....Zin aan	Met nadruk is aangegeven dat met of in het inrichtingsplan een beheerplan opgenomen moet worden.

	te passen: "Deze fase dient in het beheerplan als onderdeel van het inrichtingsplan goed beschreven te worden".	
Pag 10 Schematisch overzicht	<p>Bij de provincie staat dat gewenste ontwikkelingen worden vastgelegd in een provinciale verordening. Dit kan in een Omgevingsvisie. Daarom het schema niet te specifiek maken m.b.t. vastleggen in provinciale planfiguur of onderliggende regelgeving. Bij gevolg de laatste zin onder Afstemming aanvullen met 'wettelijke <i>en beleidsmatige</i> kaders'.</p> <p>In het schema ontbreekt verder de bevoegdheid van de provincie voor aanvullende regelgeving in de beschermingsgebieden.</p>	Het schema is hierop aangepast.
Hfst 3	<i>Sturing nuttige en functionele herinrichtingen</i>	
Par 3.1	<p>De gebiedsdoelen moeten worden vastgesteld in een ruimtelijk beleidsplan, waarop inspraak mogelijk is, eventueel op basis van een gebiedsvisie, waarbij alle belanghebbende partijen zijn betrokken. Per gebied moet in het ruimtelijk plan worden aangegeven of herinrichting van plassen (voor natuurontwikkeling/recreatie) past binnen de gebiedsdoelen. Daarmee wordt invulling gegeven aan de begrippen nut en functionaliteit. Het doel moet dus altijd voorop staan.</p> <p>Het is wel zinvol om als provincie in een beleidsplan (met inspraak) het beleid voor hergebruik van grond en bagger vast te stellen in brede zin (bijv. geen industriegrond in plassen, maar alleen op de bodem in bijv. geluidswallen). Daarbij kunnen de tekorten/overschotten aan/van verontreinigde grond/bagger in de markt inzichtelijk worden gemaakt.</p> <p>Elk initiatief zal de overheid aan de hand van vooraf vast te stellen criteria (opnemen in verordening Wro en Wm) individueel moeten toetsen. De herinrichting mag niet in strijd zijn met het beleid (omgevingsvisie, waterplan, bestemmingsplan), geen nadelige effecten hebben op bodem- en waterkwaliteit en geen hinder veroorzaken. Dit aan de hand van door de initiatiefnemer aan te leveren</p>	<p>Kernpunt 5 Behoeft geen reactie</p> <p>De sturing van gewenst en ongewenste ontwikkelingen is aangegeven in hoofdstuk 3. Pas op het moment dat een initiatief als nuttig en functioneel wordt beoordeeld dient het Bbk als kader voor de toepassing.</p>

	<p>gegevens. Pas in dat stadium wordt de situatie concreet en kunnen exact de consequenties worden overzien voor belanghebbenden.</p> <p>Ons valt op dat een onderbouwing van de (afwezigheid van) risico's nog steeds ontbreekt. In onze brief van 4 februari 2009 (ons kenmerk 2009/0010535) besteden wij aandacht aan het verschil tussen de fysische en chemische samenstelling van grond en die van bagger, waarbij wij de vraag stellen of het gerechtvaardigd is om grond en bagger binnen eenzelfde toetsingskader te behandelen. Hierbij gaat het ons met name om de toepassing van klasse B grond en bagger. In de Handreiking wordt voor grond nog steeds hetzelfde toetsingskader gehanteerd als voor bagger, terwijl er anderzijds niet meer duidelijkheid is gekomen over de risico's van toepassing van grond en bagger klasse B onder water.</p> <p>Als gekozen wordt voor het toepassen wordt voor het toepassen van klasse B in een plas en zodanige concrete risico's voor met name het grondwater binnen de betrokken locatie aanwezig zijn dat een locatiespecifieke afweging noodzakelijk is, dan zijn wij van mening dat dergelijke initiatieven meer passen binnen het kader van de vergunningensystematiek van de Wet milieubeheer (Wm). Dit doet tevens meer recht aan eisen van inspraak en burgerparticipatie".</p>	<p>Hiervoor is een specifiek toetsingskader opgenomen dat rekening houdt met de kenmerken van de locatie.</p>
<p>Pag. 12, par 3.2.</p>	<p>In de aanhef wordt gesteld dat op basis van de geschiktheidsbepaling een gebiedsvisie wordt opgesteld. Dat is de omgekeerde volgorde. De aanleiding voor herinrichting moet liggen bij de gewenste ontwikkelingen van een gebied (gebiedsvisie).</p> <p>Onder het kopje Provinciale plannen wordt ten onrechte niet gesproken over de ruimtelijke, water- en milieuplannen (omgevingsvisie), maar alleen over verordeningen.</p>	<p>Deze tekst is aangepast. Het gaat om het in beeld brengen van de gewenste ontwikkelingen, op basis daarvan kan worden besloten welke randvoorwaarden gesteld moeten worden voor bepaalde initiatieven in een gebied of regio.</p> <p>Indien gekozen wordt om concreet sturing te geven zijn de verordeningen van toepassing. Dit is nu ook zo aangegeven in de tekst.</p>

	<p>Zoals gezegd moeten in een provinciale verordening toetsingscriteria worden opgenomen voor het beoordelen van initiatieven voor herinrichting. In de tekst over de PMV wordt ten onrechte niet genoemd dat provincies een bevoegdheid hebben om aanvullende regels te stellen in beschermingsgebieden.</p>	<p>Verordeningen zijn juist bedoeld om op lokaal of regionaal niveau aanvullende regels te stellen, dus ook voor beschermingsgebieden. Zo is dit nu ook opgenomen in de handreiking. De handreiking voegt op dit punt niets nieuws toe aan de huidige praktijk.</p>
<p>Pag. 13, par 3.2.</p>	<p>Onder Extra toelichting is vermeld: “ Een verordening mag niet in strijd zijn met hogere regelgeving. Zo kan in een verordening niet worden geregeld dat alleen een bepaald type of kwaliteit materiaal mag worden toegepast omdat dit in het Bbk reeds geregeld is. Een verordening kan in sommige gevallen wel nadere regels stellen aan aspecten die al door hogere wetgeving worden geregeld, mits deze wetgeving niet uitputtend is bedoeld.”</p> <p>Opmerking:</p> <p>De bevoegdheid van de provincie om in een verordening regels te stellen ter bescherming van de drinkwaterwinning is neergelegd in de Wm. De provinciale regels moeten dus tot doel hebben om de drinkwaterwinning te beschermen. Wanneer in een provinciale verordening wordt geregeld dat in beschermingsgebieden voor de drinkwaterwinning materiaal van een bepaalde kwaliteit niet mag worden gebruikt vanwege de risico's op verontreiniging van bodem en grondwater, ontstaat geen strijd met hogere regelgeving (Bbk). De regels zijn met een ander (verdergaand) doel opgesteld. Dus graag in de Handreiking opnemen dat we nadere regels kunnen stellen voor grondwaterwingebieden: dus wel bepaalde kwaliteiten kunnen opnemen. Wellicht wordt dit bedoeld met 'sommige gevallen' maar dat is onduidelijk. 'Sommige gevallen mag wel wat verder worden uitgewerkt.</p> <p>Bij Extra toelichting toevoegen wat wel en wat niet in het Bbk vast is gelegd en op welke punten de verordening nadere regels kan stellen. Dit komt niet duidelijk in de tekst naar voren.</p>	<p>Dit punt is nader toegelicht in de tekst van de handreiking.</p> <p>De verordeningen zijn naast de aanvullende maatregelen in beschermingsgebieden vooral gericht op het aangeven waar herinrichtingen wel of niet nuttig en functioneel worden</p>

	<p>Onderaan: de chemische doelen voor KRW (prioritaire en overige verontreinigende stoffen) gelden in alle oppervlaktewateren. Ecologische doelen zijn voornamelijk alleen uitgewerkt voor waterlichamen. Zandwinplassen zijn vaak vanwege het geringe oppervlak niet als waterlichaam aangewezen. Wel geldt het principe dat er geen achteruitgang van chemische en ecologische kwaliteit mag plaatsvinden.</p>	<p>geacht.</p> <p>Hiermee is rekening gehouden in de aanvullende voorwaarden die de waterkwaliteitsbeheerder kan stellen.</p>
Pag 14, par 3.3	<p>Hier staat terecht dat de aanleiding voor herinrichting moet gegeven worden in de gewenste ontwikkelingen en de ruimtelijke of waterplannen waarin dit is vastgelegd. In die plannen moet worden beschreven of herinrichting van plassen past in de ontwikkeling van een gebied. Het aangeven van risico's en effecten is een taak van de initiatiefnemer. De overheid kan (bij verordening) criteria opstellen om een concreet initiatief te toetsen.</p> <p>Verder zou je kunnen overwegen of niet verlangd moet kunnen worden, dat het doel van de herinrichting in het bestemmingsplan is vastgelegd. De waterkwaliteitsbeheerder heeft dan een voldoende basis voor handhavend optreden.</p>	<p>Binnen het Bbk is voldoende basis om handhavend te kunnen optreden, de aanpak hiervoor is nader uitgewerkt in de handreiking. De herinrichting moet nuttig en functioneel zijn en passen binnen de vastgestelde bestemming voor de diepe plas en/of de omgeving. Dit is eveneens concreet opgenomen in de handreiking in het onderdeel 'toetsing door bevoegd gezag'.</p>
<i>Hfst 4</i>	<i>Voorbereiding initiatief</i>	
Pag 16, par 4.1	<p>Een inrichtingsplan wordt eerst met overheden besproken. Deze moeten een uitspraak doen over de geschiktheid van het initiatief (nut en functionaliteit). Aan de hand van welke criteria moet plaatsvinden en hoe vindt de besluitvorming tot stand?</p>	<p>Deze criteria zijn o.a. nuttigheid (art. 35), functionaliteit (art. 5), ruimtelijke inpassing, kwaliteitseisen, te bereiken eindresultaat, monitoringseisen etc.</p> <p>Besluitvorming: zie schema p. 12 en het onderdeel 'toetsing door bevoegd gezag'.</p>
Pag. 16, par 4.2	<p>In de eerste alinea staat dat het inrichtingsplan als onderdeel van de Bbk-melding wordt ingediend door de initiatiefnemer. De melding (incl. inrichtingsplan) moet dus (formeel) binnen 5 dagen worden beoordeeld. Dit is onmogelijk en niet werkbaar. Het vier weken vooraf indienen is niet afdwingbaar.</p> <p>Als inhoudelijk onderdeel zien wij graag opgenomen het benoemen</p>	<p>Zie eerdere opmerkingen die ingaan op dit punt.</p> <p>Nee, een melding hoeft niet binnen 5 dagen te worden beoordeeld, achteraf handhaven kan ook. De 4 weken afdwingen is dus ook niet nodig, je kunt altijd handhaven achteraf. Deze termijn is vooral in het belang van de toepasser!</p> <p>Dit onderdeel is opgenomen in de aanvullende eisen die gesteld kunnen</p>

	<p>van de risico's en maatregelen om deze te voorkomen (kwaliteit grondwater, kwaliteit oppervlaktewater (inclusief risico op eutrofiëring, kwaliteit ecologie (door eutrofiering, verstoring, etc.)</p>	<p>worden door bevoegd gezag en als onderdeel van het inrichtingsplan.</p>
<p>Pag. 17/pag 18, par. 4.2</p>	<p>Onder punt 3) wordt aangegeven dat de nulsituatie als uitgangspunt dient. Hierbij ook de nulsituatie voor de grondwaterkwaliteit noemen.</p> <p>Ecologische groepen moeten niet van tevoren worden vast gelegd maar eerst een algemene inventarisatie uitvoeren om te bekijken welke bijzondere soorten of groepen aanwezig zijn. Deze soorten moet later in de monitoring extra aandacht krijgen.</p> <p>Onder punt 6) wordt gesteld dat de initiatiefnemer aantoont hoe wordt voldaan aan de eisen uit de handreiking en evt. aanvullende eisen voor vrij liggende kwetsbare plassen. Met welke sanctie?</p> <p>Hier verder toevoegen dat ook eventuele aanvullende eisen voor initiatieven in een beschermingsgebied aanleiding kunnen zijn voor een monitoringsplan.</p> <p>Onder punt 7) ook aangeven dat de doelstelling/resultaten meetbaar moeten zijn. En wat wordt gedaan als het doel niet of deels wordt gehaald (terugvalscenario).</p> <p>Onder punt 8) moet staan dat een totaal financieel plan worden ingediend, voor alle kosten, zowel voor, tijdens en na uitvoering. Ook financiële zekerheid voor een terugvalscenario.</p>	<p>Met de nulsituatie wordt de totale nulsituatie bedoeld. Welke onderdelen hiervoor van belang zijn hangt af van de locatiespecifieke omstandigheden.</p> <p>Ook hierbij geldt dat dit afhankelijk is van het doel van de herinrichting.</p> <p>In die gevallen kan het bevoegd gezag handhavend optreden.</p> <p>Aangegeven is dat bevoegd gezag aanvullenden eisen kan stellen.</p> <p>Als het doel niet wordt gehaald, dan is er geen sprake van een nuttige toepassing, maar van stort en kan handhavend worden opgetreden.</p> <p>Financiële zekerheden zijn voldoende vastgelegd in huidige wet- en regelgeving. De handreiking hoeft hier niets aan toe te voegen. De eigenaar is verantwoordelijk voor de locatie.</p>
<p>Pag. 18, par 4.3</p>	<p>In de 1e alinea staat dat het inrichtingsplan ruim voor de Bbk-melding moet worden ingediend. Zowel het indienen van het plan zelf als het vier weken van te voren indienen is nergens dwingend voorgeschreven. Hoe kan je een 'onjuist' ingediende melding weigeren?</p> <p>De waterkwaliteitsbeheerder moet</p>	<p>Het bevoegd gezag kan in geval van een onjuiste melding, de toepasser hiervan op de hoogte stellen en wijzen op de mogelijkheid tot handhaving indien toch met de toepassing wordt begonnen. Dit is niet anders dan hoe nu met meldingen wordt omgegaan.</p> <p>Hierover kun je als bevoegd gezag</p>

	<p>ook toetsen of alle beschikbare gegevens zijn gebruikt en of extra metingen, bemonsteringen of inventarisaties nodig zijn (vier weken voorafgaand aan de melding is daarvoor wellicht te kort).</p> <p>Ook hier weer de mogelijkheid noemen dat het wordt vastgelegd in beleid (Omgevingsvisie), zie onder pagina 10.</p> <p>In de 2e alinea wordt het begrip nut gerelateerd aan gewenste ontwikkelingen. Dit is niet in overeenstemming met de uitleg van het begrip nut op pag. 14.</p> <p>3e alinea: de toets aan de eisen van het Bbk is te beperkt (niet locatiespecifiek).</p>	<p>afspraken maken met de toepasser. De verantwoordelijkheid voor het op tijd indienen van het inrichtingsplan ligt bij de initiatiefnemer/toepasser. Indien dit niet tijdig is gedaan loopt deze het risico dat het werk direct stil gelegd wordt.</p> <p>Zie eerdere toelichting op dit punt.</p> <p>De gewenste ontwikkeling moeten uiteraard in overeenstemming zijn met de nuttige ontwikkelingen genoemd in artikel 35 van het Bbk, de handreiking geeft dit voldoende aan.</p> <p>Met de handreiking moet getoetst worden aan alle eisen, zowel aan het Bbk, de handreiking als de circulaire.</p>
Pag. 19	1e alinea: vergunning/melding op basis van provinciale verordening voor de beschermingsgebieden moet hier ook worden genoemd.	Dit is opgenomen, uiteraard moet een initiatief voldoen aan alle overige wet en regelgeving.
Pag. 19, par 4.4.	<p>Schema is onduidelijk indien er geen sprake is van toepassing Bagger klasse B/klasse Industrie en er een kwetsbaar object in de omgeving aanwezig is.</p> <p>Schema: gele vakken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Huidig Bbk, mogelijkheid voor nadere voorwaarden door waterkwaliteitsbeheerder. Opmerking: Daarbij noemen dat het om de zorgplicht in het Bbk gaat. - Bbk, met landelijke/generieke voorwaarden. Opmerking: Deze voorwaarden gelden dus voor toepassing van klasse A/Wonen. Er moeten ook aanvullende voorwaarden voor grondwater worden opgenomen wanneer kwetsbare objecten (een drinkwaterwinning) aanwezig zijn in de relevante zone. De zorgplicht als basis te nemen voor het stellen van voorwaarden is wel erg beperkt en uit oogpunt van handhaving niet gewenst. Pleit des te meer voor 	Hiervoor is een nieuw schema opgesteld dat past binnen de locatiespecifieke afweging die gemaakt kan worden door bevoegd gezag.

	<p>vergunningeninstrument, zodat maatwerk kan worden geleverd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bbk, met aanvullende voorwaarden, uitwerking volgt. Opmerking: Klasse B/Industrie mag onder geen voorwaarde worden toegepast bij vrij liggende plassen of bij aanwezigheid van een kwetsbaar object. <p>Over de risico's van verontreinigende stoffen is al veel nagedacht maar de risico's op eutrofiëring van een plas krijgen nog te weinig aandacht. Dit blijkt ook niet uit het schema, terwijl de kans hierop relatief groot is (en er dan geen sprake meer is van een nuttige toepassing).</p>	
Pag 20	<p>2e alinea: Kwetsbare objecten nader toelichten Betreft het ook natuurbeschermingsgebieden, N2000, beschermde soorten die in of nabij de plas voorkomen?</p> <p>P-gehalte en P/Fe ratio: Volstaat één getal wel? Moeten deze waarden in oligotrofe en mesotrofe plassen niet lager liggen?</p>	<p>Definitie kwetsbare gebieden is nader uitgewerkt in bijlage 1..</p> <p>De aanvullende eisen voor nutriënten zijn aangepast voor zover dit generiek in te vullen is. Afwijkende of aanvullende eisen kunnen per locatie gesteld worden op basis van locatiespecifieke kenmerken.</p>
Pag. 21	<p>Vultijd wordt gesteld op 10 jaar. Hoe is dit te borgen, zodat hierop kan worden gehandhaafd?</p> <p>Onder 'aanvullende voorwaarden bij toepassing bagger klasse B /grond klasse Industrie' is de eerste zin niet duidelijk. Wordt bedoeld dat bij kwetsbare objecten geen klasse B/industrie mag worden gebruikt (zie woordje "of") en dat voor toepassing van klasse A/wonen aanvullende (nog vast te stellen) eisen gaan gelden? De uitwerking van varianten op pag 22 doet anders vermoeden.</p> <p>Een circulaire heeft geen wettelijke status. Hoe toe te passen bij het beoordelen van een melding?</p> <p>"De waterbeheerder kan in overleg met de initiatiefnemer afwijkende gehalten voorschrijven". Het lijkt beter dit van tevoren vast te leggen. Een initiatiefnemer zit niet te wachten</p>	<p>In het IP wordt de termijn voor realisatie beschreven en is dus handhaafbaar. Tevens is dit onderdeel opgenomen in de handreiking, de herinrichting moet hieraan voldoen.</p> <p>Dit hele stuk is aangepast.</p> <p>Het vastleggen in een circulaire is op dit moment voldoende. De uitgewerkte methode in de handreiking wordt ook beschouwd bij de evaluatie van het Bbk.</p> <p>De handreiking beschrijft voor welke onderdelen aanvullende eisen gesteld kunnen worden. De initiatiefnemer kan dit voorafgaand aan de melding</p>

	op lagere gehalten.	bespreken met het bevoegd gezag.
Pag 22	<p>2e alinea: er staat dat generieke regels worden aangescherpt. Er is echter geen sprake van regelgeving zolang het wettelijke kader niet wordt aangepast. Of wordt het Bbk toch gewijzigd?</p> <p>3e alinea: wanneer een voorziening (afdichtende laag) nodig is om de nadelige effecten tegen te gaan, zou de vraag kunnen worden gesteld hoe "nuttig" de toepassing nog is.</p> <p>4e alinea: variant 2: locatiespecifieke aanvullende voorwaarden. Deze variant moet ook gelden bij toepassing van klasse A/Wonen bij kwetsbare objecten. Klasse B/Industrie niet toestaan bij kwetsbare objecten.</p>	<p>De circulaire is bindend voor de betrokken overheden. Het Bbk wordt eventueel aangepast bij een herziening. De handreiking wordt hierbij uiteraard ook meegenomen.</p> <p>De verondieping is niet minder nuttig door een afdeklaag.</p> <p>De aanvullende locatiespecifieke eisen en afwegingen zijn in de nieuwe versie aangepast.</p>
Hfst 5	<i>Uitvoering herinrichting</i>	
Pag 23	<p>1e alinea: sanctie op niet voldoen aan inrichtingsplan bij controle achteraf is niet duidelijk of afwezig. Inrichtingsplan en daarin opgenomen eisen (op basis van handreiking, circulaire) zijn niet dwingend voorgeschreven. Dat bemoeilijkt de handhaving.</p> <p>Waarschijnlijk is de enige mogelijke sanctie het werk stilleggen. De waterkwaliteitsbeheerder beschikt ook niet over een bankgarantie om eventueel zelf het werk c.q. de herinrichting conform het inrichtingsplan te voltooien.</p>	<p>In de Circulaire zullen het IP en de daarin op te nemen aspecten worden opgenomen. Daarmee worden zij een (dwingend) onderdeel van de melding.</p> <p>Dat is juist, het bevoegd gezag kan handhaven door het werk stil te leggen. De eigenaar van de plas is verantwoordelijk voor het herstel. Dit is privaatrechtelijk voldoende vastgelegd.</p>
Pag 25	<p>Punt 2: het terugvalscenario treedt in als de actiewaarden voor oppervlaktewater of grondwater worden overschreden en een verband met de toepassing aannemelijk is. Wat gebeurt er bij een calamiteit/illegaliteit? Wie staat garant voor de kosten?</p> <p>Monitoring ecologie. Chlorofyl-A en fytoplankton samenstelling zijn ecologische variabelen, geen ecologie ondersteunende. Ecologie ondersteunende variabelen zijn nutriënten, zuurgraad, zuurstofgehalte, temperatuur, etc. Ook deze moeten gemonitord worden. Voor ecologie moeten niet alleen chlorofyl en fytoplankton gemonitord worden maar juist de</p>	<p>De toepasser/initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het zorgvuldig uitvoeren van de herinrichting. De eigenaar voor het eindbeeld.</p> <p>Dit onderdeel is aangepast, zowel tekstueel als voor de verschillende parameters en toetscriteria. Het gaat om het realiseren van het eindbeeld, het bevoegd gezag kan bepalen welke parameters hiervoor gemonitord moeten worden.</p>

	<p>kwetsbare soorten die aanwezig waren in de nulsituatie of de soorten die horen bij de doelstelling (dit kunnen soorten uit vele groepen zijn, zoals water- en oeverplanten/vogels, amfibieën of macrofauna). Monitoring moet worden afgestemd op de aanwezige ecologische waarden in de nulsituatie en/of de gewenste soorten in de eindsituatie. Er kan getoetst worden aan de KRW maatlat voor een aantal groepen maar het is even belangrijk om naar individuele soorten te kijken. Bovendien zijn de KRW maatlaten alleen beschikbaar voor water- en oeverplanten, macrofauna, algen en vissen (dus niet voor de vele andere soorten die van een ondiepe oeverzone gebruik kunnen maken).</p>	
Pag 26	<p>Aanvullende monitoring: Monitoring oppervlaktewater tijdens de vulfase en de eerste jaren na afronding moet altijd gebeuren (niet alleen onder bepaalde omstandigheden zoals wordt gesuggereerd door het woord 'aanvullende').</p>	Zie vorige punt
Pag 27	<p>1e alinea: toevoegen 'en bij toepassing van bagger klasse A/grond klasse Wonen bij kwetsbare objecten' 3e alinea, laatste zin: toevoegen 'drinkwaterwinning'</p>	<p>Aanvulling 1^e alinea: In lijn met de denklijn in 4.4. is deze toevoeging niet terecht. Paragraaf 4.4 is volledig aangepast.</p> <p>Aanvulling 3^e alinea: Er wordt een voorbeeld genoemd, is niet uitputtend,</p>
Pag 27	<p>Doelbereik: hoe af te dwingen dat inrichting wordt aangepast indien doel niet behaald wordt.</p> <p>Met betrekking tot het herstellen van mogelijk negatieve effecten op de omgeving: ook hier dient juridisch verzekerd te zijn, dat initiatiefnemer/eigenaar de kosten van maatregelen op zich neemt.</p>	<p>In het IP moet initiatiefnemer uitwerken wat er gebeurd als doel niet gehaald wordt. Dit is onderdeel van de risico en beheersmaatregelen. Conform Bbk voldoe je feitelijk niet aan nuttigheid/functionaliteit. De eigenaar is in dit geval aansprakelijk voor het niet behalen van de gewenste inrichting.</p>
Pag 28, par 5.4	<p>Rapportage beoordelen: volgt een besluit van het bevoegd gezag?</p> <p>Er wordt gesproken van minimaal een voldoende op de KRW maatlat voor het beoogde watertype. Voldoende is geen klasse op de KRW maatlat. Voor de KRW maatlat moet de ecologische toestand goed zijn. De doelstelling die hierbij hoort kan eventueel op basis van de voor de KRW geldende criteria worden aangepast (bijvoorbeeld door aanwezigheid van andere functies).</p>	<p>In lijn met melding Bbk is besluit niet noodzakelijk. Plichten liggen bij initiatiefnemer, niet bij overheid</p> <p>De KRW maatlat is als voorbeeld opgenomen voor het toetsen van de beoogde doelstelling. De tekst is hierop aangepast en gewijzigd in een score 'goed'. Een nuttige toepassing kan meerdere doelen dienen conform artikel 35 van het Bbk.</p>

<i>Hfst 6</i>	<i>Beheer van de locatie</i>	
Pag 29	<p>Beheerplan:</p> <p>Bij punt 2 ook monitoring effecten op omgeving (o.a. grondwaterkwaliteit)</p> <p>Bij punt 3 melding aan bevoegd gezag: op basis waarvan en hoe toetsen? Zorgvuldiger is bij dergelijke langjarige projecten een vergunningenprocedure instellen (en wijzigingsprocedure bij aanpassingen).</p>	<p>Hierin staan de minimale eisen gesteld waaraan een beheerplan moet voldoen. Bevoegd gezag of initiatiefnemer kan hier zelf nader invulling aan geven.</p> <p>In de systematiek van het Bbk is gekozen voor een meldingsstelsel.</p>
Pag. 30/31	<p>Checklist met aandachtspunten: monitoring kwaliteit grond- en/of oppervlaktewater moet zijn grond- en oppervlaktewater.</p> <p>Ecologische parameters (nutriënten e.d.)'. Nutriënten zijn ecologie ondersteunend. Dit zijn geen ecologische maar chemische parameters. Ecologische parameters zijn bijvoorbeeld fytoplankton, macrofauna, vogels, waterplanten.</p>	<p>De checklist in juli 2009 opgesteld, deze is letterlijk overgenomen. De handreiking kan deze niet meer wijzigen. Bovendien ligt de keuze voor aanvullende monitoring bij het bevoegd gezag en is deze locatiespecifiek. Het nutriëntendeel is in de handreiking aangepast.</p>
Bijlage 1	<p>Onder een diepe plas vallen ook dijkdoorbraken (wielen en kolken). In deze wateren is het verstandiger om verondiepen te verbieden. Deze wateren zijn zeer karakteristiek (zowel wat betreft ecologie als cultuurhistorie) en ze zijn wat betreft oppervlak klein, waardoor ze voor het toepassen van grond/baggerspecie minder geschikt zijn.</p>	<p>De besluitvorming hierover ligt decentraal, in de handreiking zijn voldoende (reeds bestaande) mogelijkheden geschetst om het verondiepen van wielen en kolken te verbieden.</p>
Bijlage 2	<p>Ecologische criteria: wij missen de afweging tussen de waarde van de aanwezige soorten in de huidige situatie en de te verwachten soorten in de eindsituatie. Ook de verwachting ten aanzien van de waterkwaliteit (vooral voedselrijkdom) in de huidige versus de eindsituatie is een belangrijk criterium.</p>	<p>De criteria zijn als voorbeeld opgenomen. Gezien de aanpassingen van hoofdstuk 3 is er nu voor gekozen deze niet meer op te nemen in de definitieve handreiking. Op regionaal of lokaal niveau kan worden bepaald wat een gewenste ontwikkeling is voor bijvoorbeeld natuurwaarden.</p>
Bijlage 3	<p>Voorbeelden risico's en beheersmaatregelen grondwater toevoegen.</p> <p>Voor ecologie en ecologie ondersteunende stoffen (zoals nutriënten) moet de monitoring gescheiden worden (frequenties verschillen) en verder worden uitgewerkt. In ieder geval moet ook de ecologie in het diepere deel van de plas onderzocht worden in de nulsituatie. Daar kunnen juist bijzondere soorten voorkomen. Dus</p>	<p>Monitoring kan per plas afgestemd worden met het bevoegde gezag. Hierin worden ook de beheersmaatregelen opgenomen en afgestemd.</p>

	<p>in alle monitoringsfasen een meetpunt in het diepe en een meetpunt in het ondiepe deel (oeverzone). In de tabel een kolom met de nulsituatie toevoegen na de kolom 'soort onderzoek'. Voor ecologische groepen kunnen de monitoringsfrequenties (aantal keren per jaar) uit de KRW aangehouden worden. Tijdens de vulfase moet wel elk jaar gemeten worden. Nadat het doel is bereikt is het goed de plas nog enkele jaren te volgen op ecologie (minstens zes ipv twee jaar). Voor monitoring van het eventueel lekken van gevaarlijke stoffen is langere monitoring wellicht nodig. Bij de toelichting staat weer alleen fytoplankton genoemd, zie eerdere opmerking, ecologische groepen moeten worden afgestemd op aanwezigheid van bijzonderheden in de nulsituatie of te verwachten soorten in de eindsituatie. Tabel risico's, voorbeelden. De voorbeelden schetsen wel een heel rooskleurig beeld. In veel gevallen lijkt ons de kans niet zo klein als aangegeven. Het niet voldoen van de kwaliteit van het oppervlaktewater heeft zeker effect op de ecologie, niet alleen tijdens de vulfase maar ook nog daarna (hier staat nihil, dit is niet reëel).</p>	
--	--	--

Inspreker 6

Kernpunten	Reactie
1. Uitsluitend bagger verwerken door gecertificeerde bedrijven	Een passende vorm van certificering en erkenning wordt beoogd (beschreven in handreiking) en wordt momenteel uitgewerkt via een BRL 9335-5 door SIKB.
2. Criterium 'omgeving' (bijlage 2) aanvullen met aandacht voor evt. economische schade omliggende agrarische bedrijven	Risico op economische schade voor omliggende bedrijven wordt beschouwd bij de lokale afweging of het initiatief past binnen de gewenste ontwikkelingen. De voorbeelden in bijlage 2 zijn vervallen in de definitieve handreiking.
3. Lineaire koppeling tussen baggeroverschot en ecologische kwaliteit diepe plassen doorbreken. Vanwege voorkeur voor droge toepassingen.	Deze koppeling is er niet. Vanuit het ruimtelijke spoor is er behoefte om de ecologische kwaliteit of veiligheid van diepe plassen en de omgeving te verbeteren. Vervolgens regelt het Bbk welke materialen hier in milieuhygiënische zin voor ingezet kunnen worden. Dus een voorkeur voor droge toepassingen kan nader worden uitgewerkt in de regionale afweging voor gewenste ontwikkelingen. De handreiking geeft hier invulling aan.
4. Sturing nuttige en functionele herinrichtingen koppelen aan de regionale baggeropgave	Zie reactie op punt 3.
5. Onder de toepassing een afdichtende kleilaag aanbrengen	Maatregel kan gebruikt worden via instrumentarium dat ingaat op verantwoord toepassen klasse B/industrie, de

ter bescherming van het grondwater	locatiespecifieke beoordeling zoals opgenomen in hoofdstuk 4. Aspecten zoals voorgesteld moeten hierbij ook getoetst worden op technische haalbaarheid en gevolgen voor waterhuishouding. Als dit bij een bepaalde plas nodig wordt geacht kan dit opgenomen worden in het inrichtingsplan zoals beschreven in de handreiking.
6. In plassen nabij waterbron voor voedselproductie geen klasse B/industrie toestaan vanuit hypothese dat bronmateriaal (bagger/grond) voor verontreiniging zorgt	Het instrumentarium in de handreiking dat ingaat op verantwoord toepassen klasse B/Industrie biedt voldoende waarborgen voor bescherming van de omgeving.
7. In par. 4.2 sub 8 het woord 'desgewenst' schrappen. M.a.w. beschrijving waarborg financiële reservering monitoring verplichten.	In de huidige wetgeving is dit voldoende gewaarborgd, de handreiking voegt hier niets aan toe. Dit onderdeel is dan ook komen te vervallen.

Inspreker 7

Kernpunten	Reactie
1. Uitbreiding landelijk kader voor klasse B/industrie, zodat dit toereikend is voor bevoegd gezag om individuele initiatieven te beoordelen	Citaat kabinetsreactie 20-11-2009: "Samen met de andere overheden (provincies, gemeenten en waterschappen) heb ik geconstateerd dat reeds voldoende RO-instrumenten voorhanden zijn om aan te kunnen geven welke diepe plassen geschikt zijn voor herinrichting. Aanvullend landelijk beleid acht ik op dit punt dus niet noodzakelijk" Op basis van het instrumentarium voor de locatiespecifieke afweging in hoofdstuk 4.4 kunnen initiatieven beoordeeld worden.
2. Mogelijkheden van prioritering verduidelijken (mn de onmogelijkheid ruimtelijke doelstellingen in te zetten voor milieuhygiënische)	In samenspraak met de provincies en waterschappen heeft dit onderdeel een prominente plaats gekregen in de handreiking. Het is meer gericht op de belangen van de diverse partijen en de instrumenten (plannen, verordeningen) die hier bij horen en gericht op het opstellen van randvoorwaarden voor gewenste en ongewenste ontwikkelingen.
3. Adviesnotities verdeling bevoegdheden door landsadvocaat opnemen in handreiking	De integrale tekst van landsadvocaat opnemen past niet in de vorm die gekozen is voor de handreiking. De kern van het advies is wel opgenomen in de definitieve versie van handreiking.
4. (los van de handreiking) agendering van de vraag of algemene regelgeving wel recht doet aan complexiteit van dossier.	Deze inspraak is gericht op verbetering van de handreiking. Het agenderen van andere vragen is hier niet aan de orde. In de evaluatie van het Besluit bodemkwaliteit overigens wel. Daarin wordt ook het dossier diepe plassen geëvalueerd en dit punt kan meegenomen worden.

Inspreker 8

Kernpunten	Reactie
1. Goede onderbouwing landelijke normen klasse B/ industrie, tot die tijd opschorten toepassingen.	Voor verantwoord toepassen bagger klasse B/ grond klasse industrie wordt een instrumentarium geboden in de handreiking. Dit is goed onderbouwd. Verder start er een onderzoeksprogramma gericht op een generiek kader voor klasse B (en mogelijk ook industrie) waar voldoende vertrouwen in is. Tot die tijd is er een lokale afweging mogelijk.
2. Vooraf duidelijke (functiegerelateerde) normeringskaders stellen voor de bescherming van grondwater. Deze kaders dienen niet decentraal maar centraal te worden ingevuld.	Zie vorige punt
3. Risicotoolbox in vorm van een eenduidige 'beslisboom' opstellen (dus geen ruimte voor interpretatie laten).	Het toetsingskader voor het verantwoord toepassen van bagger klasse B/ grond klasse industrie wordt beschreven in paragraaf 4.4 van de handreiking. In deze paragraaf is een beslisboom opgenomen die de toepassing van het toetsingskader verduidelijkt.
4. Burger inspraak geven via art. 3.4 Awb.	<p>Inspraak van burgers is geborgd in ruimtelijke plannen, waterplannen, Nota bodembeheer, watervergunning en eventueel Nb-wet vergunning.</p> <p>Het IP maakt onderdeel uit van de melding en is geen besluit in de zin van de Awb. Een formele vorm van inspraak is dan ook niet mogelijk. Een informele vorm van inspraak: het betrekken van burgers bij de uitwerking van een IP, is uiteraard altijd mogelijk en ook wenselijk. De handreiking gaat hier verder op in.</p>
5. Bij milieuhygiënische risico's vergunning (Wm/ Waterwet) ipv zorgplicht.	De vergunningsplicht is onwenselijk binnen het huidige kader van het Bbk, waarin toepassing van maximaal licht verontreinigd materiaal plaatsvindt. De achterliggende bezwaren zijn opgelost in de handreiking. Er is een mogelijkheid geïntroduceerd om in noodzakelijke gevallen aanvullende eisen te stellen (locatiespecifieke afweging) via een Nota bodembeheer. Deze Nota biedt de mogelijkheid tot inspraak en beroep voor belanghebbenden.
6. Prioritering wetenschappelijke onderbouwing en aanvullende voorwaarden : eerst ongerijpte klasse B, daarna gerijpte klasse	Bescherminingsgrondslag en instrumentarium zijn nader onderbouwd en uitgewerkt in de handreiking. Een noodzaak voor prioritering wordt nog niet aanwezig geacht.

B en klasse Industrie.	

Inspreker 9

Kernpunten	Reactie
1. Uitwerking Risicotoolbox klasse B / industrie	Voor verantwoord toepassen bagger klasse B/ grond klasse industrie wordt een instrumentarium geboden in de handreiking.
2. Beantwoorden vragen Cie Verheijen (p.38 rapport) voordat circulaire wordt opgesteld.	Deze zijn verwerkt in de handreiking en in de locatiespecifieke beoordeling zoals in de handreiking opgenomen.
3. Strijdigheden met GWR en KRW oplossen	Het voorgestelde beleid past binnen de GWR en KRW. Dit is bij het opstellen van de Handreiking getoetst.
4. Objectieve kennisinstellingen (zoals Alterra) en universiteiten dienen aanvullende criteria voor bagger klasse B/grond klasse Industrie vast te stellen.	Voor verantwoord toepassen bagger klasse B/ grond klasse industrie wordt een instrumentarium geboden als onderdeel van paragraaf 4.4 van de handreiking, dat in overleg met de kennisinstellingen (betrokken bij de Commissie Verheijen) is vormgegeven. Dit instrumentarium is goedgekeurd door de onafhankelijke Technische Commissie Bodem. De objectiviteit is hiermee geborgd.
5. Methodiek prioritering diepe plassen verder uitwerken	In hoofdstuk 3 van de handreiking is dit verder aangescherpt, waarin aangegeven is dat het gaat om het afwegen van de verschillende belangen en hieruit volgende randvoorwaarden voor de gewenste en ongewenste ontwikkelingen. Het doel is niet om een 'lijstje' met locaties te krijgen maar via beleid randvoorwaarden te schetsen waaraan de verschillende locaties getoetst kunnen worden.
6. Vergunningsplicht bij vaststellen inrichtingsplan (voornamelijk voor garantie inspraakmogelijkheid)	Er is bij het maken van beleid voor nuttige toepassingen gekozen voor generieke regels. Deze blijken voor diepe plassen soms aangevuld te moeten worden met locatiespecifieke afwegingen. Burgerparticipatie is hierin opgenomen. Als onderdeel van deze regels dient een IP gemaakt te worden, die bij de melding dient te worden ingediend en beoordeeld wordt door het bevoegd gezag.
7. Financiële nazorg op zelfde manier als bij stortplaatsen en bodemsaneringsprojecten eenduidig vastleggen.	Financiële nazorg is geen verplicht onderdeel van toepassingen die in kader van het Bbk plaatsvinden. In werkgroep diepe plassen is overeengekomen dat eventuele waarborgen door de eigenaar moeten worden geregeld via het privaatrechtelijke spoor.
8. Circulaire / handreiking ook van toepassing verklaren op lopende	Het is niet mogelijk om nieuwe wet- en regelgeving met terugwerkende kracht in werking te laten treden. Dat geldt ook voor de handreiking en Circulaire. Een initiatiefnemer

initiatieven	kan niet met terugwerkende kracht worden geconfronteerd met aangescherpte regels. Initiatieven die na publicatie van de Checklist (juli 2009) zijn gestart, maar voor publicatie van de handreiking en Circulaire, werken met de Checklist. De handreiking en Circulaire zijn alleen van toepassing op nieuwe initiatieven. In de handreiking is hier een aparte paragraaf aan gewijd.
9. Voorbeelden monitoring uit bijlage 3 van de handreiking verplicht stellen	De wijze van monitoring kan voor ieder initiatief anders zijn omdat dit afhangt van locatiespecifieke omstandigheden en van het doel van de herinrichting. Het bevoegde gezag bepaald welke gegevens en inspanningen noodzakelijk zijn.
10. Best beschikbare technieken verplicht stellen	Voor het inbrengen van materiaal is dit opgenomen in de handreiking, waarin wordt verwezen naar de bodemrichtlijn, waarin de BBT zijn opgenomen.
11. Juridische status circulaire	De circulaire richt zich tot het bevoegde gezag dat op grond van het Besluit bodemkwaliteit meldingen beoordeelt van voorgenomen toepassingen van grond- en baggerspecie in diepe plassen (waterschap of RWS). Het doel van de circulaire is om het bevoegde gezag informatie te geven over het verantwoord toepassen van grond en baggerspecie in diepe plassen. Daartoe bevatten de circulaire en de bijbehorende Handreiking een methode waarmee het bevoegde gezag ervoor kan zorgen dat bij voorgenomen toepassingen van grond en baggerspecie in diepe plassen, de milieuhygiënische gevolgen voor bodem, grondwater- en oppervlaktewaterlichaam voldoende inzichtelijk zijn.
Betere normering P en Fe	De normering voor fosfaat en ijzer is aangepast in de nieuwe versie voor zover dit generiek toepasbaar is. Juist lokale omstandigheden kunnen grote invloed hebben op de effecten van nutriënten.
Provincie bevoegd gezag grondwater	In de handreiking zijn de bevoegdheden nader toegelicht.
Toolbox klasse B/Industrie	Voor verantwoord toepassen bagger klasse B/ grond klasse industrie wordt een instrumentarium geboden als onderdeel van paragraaf 4.4 van de handreiking, dat in overleg met de kennisinstututen (betrokken bij de Commissie Verheijen) wordt vormgegeven.
definitie gebiedsspecifiek	De definities zijn opgenomen in de handreiking.
percentage bodemvreemd materiaal	Aanvullende eisen voor het percentage en het soort bodemvreemd materiaal kunnen worden gesteld in een Nota bodembeheer. Generiek worden de eisen hiervoor niet aangescherpt.

Inspreker 10

Kernpunten	Reactie
1. Grote steun gebiedsspecifiek beleid	De handreiking voorziet in een generiek kader en aanvullend een gebiedsspecifiek kader om regionaal zelf afwegingen te kunnen maken.
2. Vergunningenstelsel invoeren voor Klasse B / industrie	Er is bij het maken van beleid gekozen voor generieke regels. Deze blijken voor diepe plassen soms aangevuld te moeten worden met locatiespecifieke afwegingen. Hiervoor is het toetsingskader in hoofdstuk 4 opgenomen. Burgerparticipatie is hierin opgenomen. Punt is niet overgenomen.
3. De volgorde zou volgens ons moeten zijn dat eerst in een (thematische) structuurvisie onder de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening beleid voor het herinrichten van diepe plassen wordt geformuleerd, dat vervolgens vertaald en geborgd kan worden in een verordening.	Op deze manier kan inderdaad invulling gegeven worden aan de sturing op regionaal niveau. De handreiking voorziet in deze werkmethode.
4. In par. 2.3 en H.3 'regionale overheden' en 'taak voor de regio' toelichten.	In de nieuwe handreiking is dit specifieker omschreven in hoofdstuk 2 en 3.
5. Par. 4.3: toets door waterbeheerder meer in samenwerking met gemeenten en provincie	In het onderdeel waarin de toetsing omschreven staat is concreet opgenomen dat hiervoor overleg noodzakelijk is met gemeente en/of provincie.
6. wordt met natuurbeheerplannen (p.14) ook Natura 2000 bedoeld? En FF-wet en NB-wet?	In de nieuwe handreiking is dit onderdeel opgenomen in de lijn zoals bij het door uw organisatie aangedragen punt 3 is verwoord. Dit wil zeggen dat de wensen met betrekking tot de ontwikkeling van natuur, vastgelegd kunnen worden in diverse plannen op grond van de Nb-wet. Bij de onderbouwing van nut en functionaliteit van een initiatief kunnen deze plannen gehanteerd worden. Met de handreiking is niet beoogd een koppeling te maken tussen Bbk initiatieven en de natuurbeheerplannen.
7. Beschrijven ecologie in bestaande en eindsituatie bij locatiespecifieke beoordeling.	In het inrichtingsplan worden de bestaande waarden (nulsituatie) en het einddoel meegenomen als verplicht onderdeel. Bij de beoordeling van het inrichtingsplan dat ook bij locatiespecifieke beoordeling wordt opgesteld kan worden getoetst of voldoende aandacht is besteed aan de ecologie in bestaande en eindsituatie.

Inspreker 11

Kernpunten	Reactie
1. Onduidelijke denklijn	De locatiespecifieke beoordeling is aangepast in de nieuwe handreiking. Hierbij is rekening gehouden met het onderscheid tussen vrijliggende en niet-vrijliggende plassen en het feit dat voor de diepe plassen in boezemsystemen dezelfde redenering past als voor de buitendijkse plassen zoals deze geformuleerd zijn in het rapport van de commissie Verheijen.
2. Status handreiking / circulaire	De circulaire richt zich tot het bevoegde gezag dat op grond van het Besluit bodemkwaliteit meldingen beoordeelt van voorgenomen toepassingen van grond- en baggerspecie in diepe plassen (waterschap of RWS). Het doel van de circulaire is om het bevoegde gezag informatie te geven over het verantwoord toepassen van grond en baggerspecie in diepe plassen. Daartoe bevatten de circulaire en de bijbehorende Handreiking een methode waarmee het bevoegde gezag ervoor kan zorgen dat bij voorgenomen toepassingen van grond en baggerspecie in diepe plassen, de milieuhygiënische gevolgen voor bodem, grondwater- en oppervlaktewaterlichaam voldoende inzichtelijk zijn.
3. 'overige algemene opmerkingen'	Deze kleinere algemene opmerkingen zijn verwerkt in de nieuwe versie van de handreiking en betroffen redactionele aanpassingen.
4. Inrichtingsplan niet appelabel	Het IP maakt onderdeel uit van de melding en is geen besluit in de zin van de Awb. Een formele vorm van inspraak is dan ook niet mogelijk. Een informele vorm van inspraak: het betrekken van burgers bij de uitwerking van een IP, is uiteraard altijd mogelijk en ook wenselijk. De handreiking gaat hier verder op in.
5. Relatie inrichtingsplan – ruimtelijke plannen en nut & functionaliteit	Deze is duidelijker uitgelegd in de definitieve handreiking, met name paragraaf 4.3

Inspreker 12

Kernpunten	Reactie
1. Integreer handreiking dp in handreiking bbk	De toegevoegde waarde van een integratie is momenteel niet duidelijk en daarnaast complex. Er zijn verschillende doelgroepen.
2. Het is wenselijk een extra hoofdstuk op te nemen, dat exclusief gericht is op de te stimuleren overheden. In dit extra hoofdstuk moet een sterkere stimulans worden neergelegd om de visie te vormen.	In de handreiking is expliciet aangegeven dat regionale en lokale overheden proactief met een visie op verondiepingen en herinrichtingen aan de slag moeten gaan.

3. De handreiking moet de plasgebieden zèlf centraal stellen.	In hoofdstuk 3 zijn verschillende methoden aangegeven waarop visievorming plaats kan vinden. Dit hangt nauw samen met het belang van de betreffende overheid of organisatie. Het is aan de regionale en lokale overheden om hier invulling aan te geven.
4. Doordat in de handreiking 'de andere projecten' centraal staan, is de aandacht voor de beoogde plassen/plasgebieden te eenzijdig gericht op de herinrichtingsfase, op het toepassen van hergebruiksgrond van elders. De stationaire fase (gebruiksfase) van de plasgebieden wordt onvoldoende uitgewerkt	Zie reactie op punt 3.
5. De recreatiebelangen en -mogelijkheden moeten expliciet genoemd worden als één van de af te wegen belangen, zoals dat ook gebeurt voor bijvoorbeeld natuurbelangen.	Zie reactie op punt 3. De recreatieve belangen worden meegenomen in de afweging indien dit in de betreffende regio of plas van belang is.
6. De fysieke inrichtingswensen van een plas en gebied volgen uit de (nog te formuleren) gebruikswensen. Verondieping mag in die fase nog geen vaststaand uitgangspunt zijn. De handreiking beoogt het bredere kader te beschrijven, maar is feitelijk nog teveel geschreven vanuit een omgekeerde causaliteit	Verondieping mag alleen naar aanleiding van gewenste herinrichting, niet andersom. Dit is ook duidelijk aangegeven in de handreiking. De handreiking is echter wel gericht op deze specifieke toepassing en heeft niet tot doel om een omgevingsvisie of bestemmingsplan voor diepe plassen op te stellen.
7. Onvoldoende waarborging van democratische besluitvorming	Inspraak van burgers is formeel geborgd in ruimtelijke plannen, waterplannen, Nota bodembeheer, watervergunning en eventueel Nb-wet vergunning. Tevens is aangegeven dat het IP verplicht afgestemd moet worden met de omgeving.
Verder redactioneel	

Inspreker 13

Kernpunten	Reactie
1. Definiëren gebiedsspecifiek	De definities zijn opgenomen in de handreiking.
2. Verschil met KRW opheffen	Het voorgestelde beleid past binnen de GWR en KRW. Dit is bij het opstellen van de Handreiking getoetst.
3. Te weinig over ecologische belangen	De ecologische belangen zijn één van de belangen waarmee rekening gehouden moet worden bij de afweging voor het wel of niet herinrichten van een diepe plas. Eveneens is dit één van de mogelijke aanleidingen om diepe plassen opnieuw in te richten. In het inrichtingsplan wordt specifiek aandacht besteed aan de ecologische waarden en eventuele

	ontwikkelingen. In de handreiking wordt ecologie expliciet als waarde genoemd en de handreiking biedt voldoende handvatten om regionaal een goede invulling te geven aan de benodigde afweging.
4.Afdeklaag vaak >50cm nodig	In het Bbk is opgenomen dat de afdekkende laag ten alle tijde minimaal 50 centimeter moet zijn. Indien lokale omstandigheden er toe kunnen leiden dat dit niet voldoende is en dus de laag snel minder wordt dan deze 50 centimeter of vanuit de functie een grotere omvang vraagt zal deze aangepast moeten worden. Het inrichtingsplan geeft hiervoor de onderbouwing.
5.Vertroebelingsbeperkende maatregelen	De handreiking gaat uit van de inzet van Best beschikbare technieken. Deze worden omschreven op www.bodemrichtlijn.nl . Indien nodig kunnen aanvullende eisen worden gesteld door de waterkwaliteitsbeheerder voor bijvoorbeeld het gehalte aan zwevend stof.
6.Ontbreken RTB	Voor verantwoord toepassen bagger klasse B/ grond klasse industrie wordt een instrumentarium geboden.
Handreiking onvoldoende aanscherping van het bestaande beleid maar eerder een verantwoording daarvan.	De handreiking is weldegelijk een nadere uitwerking van het bestaande beleid voor het toepassen van grond en baggerspecie in zandwinputten. Het in de handreiking beschreven toetsingskader is nieuw en geeft aanvullende eisen voor het toepassen van grond en bagger in diepe plassen .
Vragen uit de commissie Verheijen blijven grotendeels onbeantwoord. Er worden onvoldoende meetbare criteria omschreven en het aspect gebiedseigen wordt nauwelijks gedefinieerd.	In een aparte notitie zal worden aangegeven hoe met aanbevelingen van de commissie Verheijen is omgegaan. Ten opzichte van de versie van de Handreiking die in de inspraak is beoordeeld zijn de in het toetsingskader te hanteren criteria nader ingevuld, dan wel aangegeven op welke wijze dit zou moeten gebeuren. Het aspect gebiedseigen is in de nieuwe versie van de handreiking nader uitgewerkt.
Het hele gedeelte over 'Procedure'	De procedure is in de nieuwe versie vande handreiking aangescherpt en verduidelijkt.

Inspreker 14

Algemeen	Reactie
<ul style="list-style-type: none"> - uit de tekst is moeilijk op te maken in welke gevallen nu naar eutrofiëring gekeken moet worden. Geldt dit standaard voor alle plassen of alleen voor vrij liggende plassen, en/of is het ook nog gekoppeld aan klasse A/B? Ook ontbreken er nog normen tav N (stikstof). Wanneer worden die verwacht en hoe worden die afgeleid? - In de handreiking worden regelmatig termen uit de 'oude' vergunningstelsels gehanteerd en komt veel van het 'oude' vergunningen gedachtegoed weer terug. Wegen al deze extra inspanningen/verplichtingen uit de handreiking op tegen de verplichtingen die zouden gelden onder de vergunningplicht? Kortom, is het niet beter om het vullen van putten weer vergunningplichtig te stellen? - Het lijkt er op dat de aanvullende voorwaarden alleen gericht zijn op de bescherming van het grondwater. Bestaan er ook aanvullende voorwaarden waarmee de bescherming van het oppervlaktewater wordt beoogd? - Als eerst alle overheden aan de slag moeten met hun plannen/verordeningen, dan kunnen geplande initiatieven ernstige vertraging oplopen. Ik zou meer aandacht willen hebben voor hoe om te gaan met situaties waarin nog geen beleid gemaakt is. - Het Bbk-instrument 'Nota bodembeheer' kan niet alleen gebruikt worden voor het verruimen van de generieke normen (locale maximale waarden), maar ook voor het beperken van de generieke normen. Dit instrument is volgens mij goed toepasbaar op het vullen van diepe putten, maar krijgt in de handreiking te weinig aandacht. - Waarom gaan we plassen prioriteren? Is het niet 	<p>In de regel zijn de vrijliggende plassen het meest kwetsbaar voor eutrofiëring door de geringere verversing van oppervlakte water. Locatie specifieke aandacht wordt besteed aan het toepassen van klasse B en industrie in vrijliggende plassen. Het is ter beoordeling van het bevoegd gezag of ook specifieke aandacht is gewenst voor het toepassen van dit materiaal in de niet vrijliggende plassen. Voorgesteld wordt generiek zwavel fosfaat en ijzer in grond en bagger te bepalen</p> <p>Zie eerdere reacties op status IP. Nee, vergunningsplicht is onwenselijk.</p> <p>Aanvullende voorwaarden zijn in de concept handreiking als de nieuwe versie ook gericht op het oppervlaktewater.</p> <p>Nieuwe initiatieven moeten voldoen aan de handreiking en de circulaire. In de handreiking is beschreven hoe sturing gegeven kan worden aan de gewenste ontwikkelingen in een bepaalde regio. Dit staat los van de beoordeling van initiatieven, deze moeten passen binnen de besstemming en nuttig en functioneel zijn.</p> <p>De nota bodembeheer is inderdaad toepasbaar. Dit is in de nieuwe handreiking ook duidelijker verwoord. De Nota is echter geen geschikt middel om gewenste en ongewenste ontwikkelingen vast te leggen.</p> <p>In de nieuwe handreiking is hoofdstuk 3 hier nader op aangepast. Het staat echter regionale overheden</p>

<p>beter om aan te geven of plassen wel / niet of onder voorwaarden in aanmerking komen voor toepassen van materiaal? Bij prioriteren beknopt je sterk de mogelijkheden van de markt. Een plas kan misschien wel lager op de prioriteringlijst staan, maar door actieve initiatiefnemer of ontwikkelingen in de omgeving eerder in aanmerking komen voor toepassing. Bij een prioriteringlijst krijg je steeds discussie of je niet alleen hoogst beoordeelde plassen in aanmerking moet laten komen voor toepassingen. Volgens ons is het veel te complex om aan de hand van lijsten plassen te prioriteren. Het zou beter zijn de keuze van een plas aan initiatiefnemers over te laten. Deze moeten dan wel alsnog de nuttigheid per geval aantonen</p> <p>- in tekst wordt zowel gesproken over de op handen zijnde waterwet als verouderde wetten als Wbr en Keur. Actualiseren naar de huidig geldende situatie!</p>	<p>vrij hier invulling aan te geven. Deze kunnen bijvoorbeeld besluiten dat bepaalde plassen geschikt zijn om her in te richten en bepaalde plassen hiervan uit te sluiten.</p> <p>Dit is redactioneel aangepast.</p>	
<p>tekstuele reacties, deel 1</p>		
<p>Pag. 20 2e alinea van onder</p>	<p>Hier wordt aangegeven dat en moet voldaan aan de norm van 1.36 g P/kg én een P/Fe-ratio van 0.055. Dit lijkt niet logisch: als sediment weinig P bevat hoeft de P/Fe ratio niet meer relevant te zijn; vanwege lage P-gehalten kan het opp.water dan toch niet belast worden</p>	<p>In de nieuwe versie is dit onderdeel nader toegelicht.</p>
	<p>Waarom geldt de P/Fe-ratio alleen voor de leeflaag? Deze ratio is wellicht ook van belang tijdens het storten: door een lage ratio is de belasting van P door opwerveling dan wellicht beperkt</p>	<p>Beperkte kennis met de P/Fe-ratio is voorhanden. Normering is geen garantie voor een goede toestand of het beheersen hiervan</p>
	<p>Zijn de bovenstaande normen voor P en de P/Fe-ratio wel geschikt? Voor zover bekend bij ons zijn deze afgeleid voor ondiepe wateren, en niet voor de vulperiode van een te verondiepen plas</p>	<p>Beperkte kennis en praktijkervaring is voorhanden. Komende tijd worden data gegenereerd op basis waarvan nadere uitspraken in toekomst kunnen worden gedaan</p>
<p>Pag 21, 4de alinea</p>	<p>Het lijkt een risico om dit zo neer te zetten, de waterbeheerder zou in principe alleen afwijkende gehalten moeten voorschrijven als dit vanuit de zorgplicht wenselijk of</p>	<p>Voor een praktische eenduidige werkwijze is deze stelling correct. Dit is echter ter beoordeling aan de waterkwaliteitsbeheerder.</p>

	noodzakelijk is	
Pag 20, tekstbox	<p>Waarom worden op arseen dergelijke strenge eisen gesteld? Is dit tbv bescherming van oppervlaktewater of grondwater? Moeten aanvullende eisen aan arseen niet alleen gesteld worden voor (grond)watersystemen waar deze parameter problematisch is?</p> <p>De 'locale achtergrondwaarde' is in deze zin een vaag begrip. Gaat het om sediment of (oppervlakte)water? En als het om een geïsoleerde plas is, is de lokale achtergrondwaarde voor arseen dan het gemiddelde arseen gehalte van deze plas? Of moet ook naar de regio gekeken worden?</p>	<p>Het gedrag van arseen in anaerobe omstandigheden is anders dan dat van veel andere stoffen. Arseen kan dan juist mobieler worden</p> <p>Het stuk over Arseen is aangepast.</p>
Pagina 22, variant 2	<p>Deze variant is vergelijkbaar met het aanvragen van een Wm/Wvo vergunning (nu deels waterwet). Kan hier dan niet beter op worden aangesloten?</p>	<p>De locatiespecifieke afweging is aangepast.</p>
Pagina 25, 'monitoring ecologie'	<p>Het is een rare constructie om de initiatiefnemer met monitoring te laten verifiëren of de KRW-doelstellingen worden behaald. Deze doelstellingen hangen namelijk met veel meer dingen samen dan de verondieping (bijv bovenstroomse waterkwaliteit). Bovendien worden de maatlatten op waterlichaamniveau getoetst, de verondieping is wellicht maar voor een klein deel van dit waterlichaam relevant. Ten slotte kan het zo zijn dat de plas geen KRW-lichaam is, in welk geval de waterkwaliteitsdoelstellingen niet conform de KRW-systematiek zijn vastgelegd.</p> <p>Wij stellen dan ook voor dat de initiatiefnemer alleen op de instandhouding van de afdeklaag wordt afgerekend. De eigenschappen van het vulmateriaal, de afdeklaag en de waterdiepte zijn immers als het goed</p>	<p>Dit is afhankelijk van de doelstelling van de herinrichting. De initiatiefnemer overlegt met de waterbeheerder op welke wijze de doelstelling gemonitord wordt. De KRW maatlatten kunnen als doel worden opgenomen om meetbare doelstellingen te hanteren voor de herinrichting, ook als de plas geen KRW waterlichaam is.</p> <p>De initiatiefnemer gaat een verplichting aan met de uitvoerende partij over een te bereiken eindresultaat. Dit eindresultaat zal omschreven zijn in het inrichtingsplan. Deze overeenkomst bepaalt hoe met de afdeklaag omgegaan wordt. De initiatiefnemer en eigenaar zijn echter verantwoordelijk voor het</p>

	<p>is al afgestemd op de (KRW-)doelstellingen in het begin van het proces. Je kunt het de initiatiefnemer moeilijk achteraf aanrekenen als dit niet tot de gewenste ecologische verbetering in de waterkolom leidt na afronding van het verondiepingsproject.</p>	<p>behalen van de doelstelling en daarmee voor de nuttige toepassing.</p>
<p>Pagina 26, aanvullende monitoring</p>	<p>Er zijn verschillende situaties denkbaar waarbij monitoring niet of slechts deel zinvol is. Dit zou in de handreiking verwerkt moeten worden. Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij plassen met alleen kwel richting de plas heeft grondwatermonitoring weinig zin - als m.n. P gehalten potentieel een probleem zijn hoeven microverontreinigingen in het oppervlaktewater niet onderzocht te worden en andersom <p>Daarnaast is de tijdelijkheid van monitoring in m.n. het oppervlaktewater volgens ons van belang. Als na enkele jaren geen toename van de gehalten in de waterkolom gemeten, is het zeer onaannemelijk dat dit op langere termijn wel gaat plaatsvinden a.g.v. de grootschalige toepassing. Kortom wat is de gewenste periode van monitoring?</p>	<p>Juist vanwege de grote diversiteit van voorkomende diepe plassen en de verschillende doelstellingen die hiervoor kunnen gelden is ervoor gekozen niet concreet voor te schrijven op welke wijze monitoring moet plaats vinden. Dit wordt ingevuld met de waterkwaliteitsbeheerder en is afhankelijk van de locatiespecifieke beoordeling.</p>
<p>Pagina 26, 4de alinea van onder</p>	<p>Waarom worden totaal-P en totaal N alleen tijdens de vulfase gemonitord? Nalevering vanuit het toegepaste materiaal door bijv. kwel is toch niet ondenkbaar?</p>	<p>Tijdens de vulfase kan hierop bijgestuurd worden. Indien tijdens de vulfase geen onacceptabele overschrijdingen hebben plaats gevonden is na het aanbrengen van de afdeklaag niet te verwachten dat dit alsnog plaats gaat vinden. Uiteraard kan de waterkwaliteitsbeheerder hier aanvullende eisen voor formuleren.</p>
<p>Pagina 27, monitoring kwaliteit grondwater</p>	<p>De praktijk leert dat grondwatermonitoring vaak weinig informatie oplevert. Verhogingen kunnen vaak pas tientallen jaren later gemeten worden, mocht de onderafdichting niet goed</p>	<p>Klopt. Indien op verzoek van bevoegd gezag wordt gemonitord dient hier rekening mee te worden gehouden</p>

	functioneren.	
Pagina 33	'cyanoproblematiek' , worden hiermee cyanobacteriën (blauwalgen) bedoeld? Verondieping zal in de regel geen effectieve maatregel zijn ter voorkoming van blauwalgen. Ondiepe plassen worden immers snel warmer, en diepere waterlagen kunnen niet meer als 'sink' dienen voor P en N	Deze bijlage is verwijderd uit de handreiking.
Par. 5.2: algemeen	Wordt bij grondwater ook rekening gehouden dat de waterhuishouding verandert door het aanbrengen van de verondieping (al dan niet met afdichting)? Recreatieplassen worden vaak gevoed met grondwater en hebben daarom een goede waterkwaliteit. Als de toepassing deze kwelstroom tegenhoudt, is dit een ongewenste situatie	In het inrichtingsplan wordt de geohydrologie beschreven. Bij kwel en het afdichten van de deze toestroom dient rekening gehouden te worden met een beperkte verversing en kan bevoegd gezag nadere eisen stellen aan de monitoring van het oppervlakte water.
Bijlage 2	Bijlage 2 bevat veel criteria waarvoor voor waterbeheerders waarschijnlijk onduidelijk is hoe hier mee om te gaan. Zij hebben ook niet altijd een relatie met de nuttigheid van de plas, zoals omschreven in het Bbk. Een voorgenomen of afgeronde ontgroning wordt bijvoorbeeld voor zover bij ons bekend door overheden niet gezien als een reden om het opvullen van de beschikbare ruimte als nuttig te zien. Het lijkt daarom onlogisch om een ontgroning als een activiteit te zien die een positief criterium is voor de aanleg van een grootschalige nuttige toepassing	Deze bijlage was als voorbeeld opgenomen om aan te geven welke verschillende criteria mee kunnen spelen bij een geschiktheidsbepaling. Het is aan de lokale en regionale overheden om zelf deze afweging te maken, dit is afhankelijk van de lokale eigenschappen en doelstellingen. De bijlage is hierom verwijderd uit de definitieve handreiking.
Tekstuele reacties, deel 2		
par. 1.2 eerste alinea	niet lopende zinnen en herhaling van informatie. Alleen laatste stuk: "onderscheid storten en nuttig toepassen" laten staan.	Redactionele aanpassingen zijn voor zover noodzakelijk uitgevoerd.

par. 3.2	het vastleggen van 'gewenste ontwikkelingen' is een momentopname. Ga je dit iedere 3-5 jaar actualiseren? Dit moet je niet willen. Wij zien hierbij vooral als risico dat overheden 'voor de zekerheid' en zonder goede onderbouwing voor veel plassen gaan vastleggen dat een verondieping <u>niet</u> gewenst is.	Het vastleggen van de gewenste ontwikkeling is een taak die bij het bevoegd gezag daarvoor (veelal de provincie en gemeente) is neergelegd. Voor de zorgvuldigheid van de besluitvorming en de onderbouwing van de te maken keuzes bestaan voorschriften waarbij vaak sprake zal zijn van de mogelijkheid tot bezwaar en beroep. Het vastleggen van gewenste en ongewenste ontwikkelingen moet onderbouwd worden gedaan, afhankelijk van het kader dat gekozen wordt. Het willekeurig vastleggen van ongewenste verondiepingen is binnen de huidige regelgeving niet mogelijk. In het geval van een ruimtelijke verordening moet bijvoorbeeld zijn aangegeven waarom de verondieping ruimtelijk niet gewenst is. In welke mate er sprake zal zijn van een periodieke actualisatie wordt eveneens door het bevoegde gezag bepaald.
par. 4.4, schema:	wat is de relatie van dit schema met variant 1 en variant 2 die worden genoemd in paragraaf 4.3 (blz. 22). Dit is niet duidelijk	Het schema is aangepast met het opstellen van de locatiespecifieke beoordeling.
par 5.0, BBT	Waarom zou je voor toepassen altijd BBT moeten gebruiken? Waarom ook voor schone grond of klasse A materiaal?	Het gaat in dit geval om het zorgvuldig werken in oppervlaktewater. Ook schone grond kan bijvoorbeeld vertroebeling veroorzaken indien dit niet zorgvuldig aangebracht wordt.
par. 5.2	aanvullende monitoring: het is niet duidelijk voor welke situaties bijlage 3 van toepassing is. Het lijkt me erg intensief voor klasse A materiaal.	Bijlage 3 is opgenomen als voorbeeld voor het uit te werken monitoringsprogramma. In overleg met bevoegd gezag wordt vastgesteld welke monitoring noodzakelijk is voor de specifieke locatie.
Tekstuele reacties, deel 3		
Par 3.1, pag. 12 laatste aandachtstreepje	De term exploitatie is in dit geval niet gepast. Bij exploitatie gaat het in mijn ogen om een echt depot waarvoor nog steeds een vergunningplicht geldt.	Deze term omvat juist alle relevante aspecten, maar is in de nieuwe handreiking vervangen door realisatie.
Par 3.2 hele paragraaf	Hier wordt een overzicht gegeven van de plannen en nota's waarin de visie op het vullen van diepe putten in een bepaald gebied vastgelegd kan worden. Het	Dit is niet mogelijk gezien de verschillende belangen die hierbij een rol kunnen spelen. Per regio kunnen deze verschillen.

	lijkt mij beter om nu vast te leggen in welk beleidskader (van welk overheidsorgaan) dit vastgelegd dient te worden. Zodoende weet iedereen waar het te vinden is.	
Pag. 17 onder punt 3	Van de initiatiefnemer wordt gevraagd om aan te tonen dat voldoende materiaal beschikbaar is om de herinrichting te voltooien. In de praktijk zal dat nooit aangetoond kunnen worden. Beter is, om een fasering in het vullen te eisen, waarbij de afronding van elke afzonderlijke fase nuttig is in de zin van het Bbk.	Het is aan de initiatiefnemer om hier invulling aan te geven. Het gaat in dit geval om het aantonen dat de herinrichting wordt ingevuld conform het inrichtingsplan. Het is aan het bevoegde gezag om te beoordelen of dit voldoende is. Fasering is, zoals opgenomen in de handreiking een mogelijkheid.
Pag. 17 onder punt 6	Het lijkt er op dat de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk is voor het handhaven van de regels uit het Bbk. Volgens mij moet het bevoegd gezag aantonen dat een initiatiefnemer <u>NIET</u> voldoet aan de eisen van Bbk en niet andersom. Het is niet duidelijk of monitoring in alle gevallen verplicht is. In welke gevallen wel en welke gevallen niet?	De initiatiefnemer moet voldoen aan de regels uit het Bbk en de aanvullende eisen die gesteld zijn door het bevoegde gezag met het opstellen van het inrichtingsplan. Indien bevoegd gezag vermoedt dat niet conform deze regels gewerkt wordt kan deze handhavend optreden. In overleg met bevoegd gezag wordt bepaald welke monitoring noodzakelijk is.
Pag. 18 onder punt 8	Kan juridisch gezien wel gevraagd worden van een initiatiefnemer om inzicht te geven in de financiële reserveringen en zekerheden? Wat wordt hier mee bereikt?	Hiervoor worden in de handreiking geen nadere eisen gesteld.
Par. 4.4 hele paragraaf	De structuur en rode draad in deze paragraaf ontbreekt. Het is totaal niet duidelijk welke kaders gelden voor vrij liggende en niet-vrijliggende plassen en welke voor beide. Het	Deze paragraaf is vervangen, arseen is een van de probleemstoffen die door de commissie Verheijen is genoemd.

	<p>tekstblok op pag. 20 komt uit de lucht vallen en het is daarom niet duidelijk bij welk tekstdeel dit hoort. Bovendien is niet duidelijk waarom arseen blijkbaar zo'n probleemstof is en alleen aan deze stof extra aandacht wordt geschonken.</p>	
<p>Par. 4.4 pag. 21, vetgedrukte opmerking op midden van pagina</p>	<p>Volgens mij kan een waterbeheerder alleen afwijkende gehalten voorschrijven door deze op te nemen in een nota bodembeheer (locale maximale waarden in gebiedsspecifiek beleid Bbk).</p>	<p>De waterbeheerder kan aanvullende eisen stellen voor bijvoorbeeld nutriënten of doorzicht in het kader van de zorgplicht en in het licht van deze handreiking. Daarnaast is het inderdaad mogelijk voor de waterbeheerder een Nota bodembeheer op te stellen.</p>
<p>H5 Pag. 23, 2^e alinea</p>	<p>De term Best beschikbare technieken is afkomstig uit het vergunningstelsel en is in dit verband niet helemaal op z'n plaats.</p>	<p>Met het gebruik van de term BBT weet iedereen waar het om gaat en dat is wenselijk.</p>
<p>H5 Pag. 23, onder het tekstblok</p>	<p>Wat wordt geregeld via certificering en wat wordt geregeld via de handreiking/circulaire?</p>	<p>De handreiking / circulaire regelt de zaken die opgenomen zijn in deze documenten. De certificering is gericht op de bedrijven die baggerspecie of grond toepassen in de plassen en gaat met name in op de toe te passen technieken en werkmethoden.</p>
<p>Par. 5.2 hele paragraaf</p>	<p>Het doel van de monitoring moet beter omschreven worden. Waarom moet monitoring uitgevoerd worden? Waarvoor worden de resultaten gebruikt? Hoe en wanneer worden de gegevens gerapporteerd?</p>	<p>Deze paragraaf is aangepast. Het is aan het bevoegd gezag in overleg met de initiatiefnemer wat exact gemonitord wordt en wanneer resultaten aangeleverd worden. In de handreiking zijn hiervoor een aantal voorbeelden opgenomen.</p>

Inspreker 15

Kernpunten	Reactie
1. Aanvullende criteria nutriënten + aanvullende criteria te gebruiken materiaal: uitloging klasse B	Voor verantwoord toepassen bagger klasse B/ grond klasse industrie wordt een instrumentarium geboden als onderdeel van paragraaf 4.4 van de handreiking, dat momenteel in overleg met de kennisinstituten (betrokken bij de Commissie Verheijen en Alterra zelf) wordt vormgegeven. Uitgangspunt is een eenduidige beslisboom. Ook voor het opstellen van aanvullende eisen voor nutriënten zijn deze kennisinstituten betrokken.
2. schadelijkheid specificeren; -functieklassen -binnendijks -gebiedseigen	Blijkbaar was onduidelijk wat onder gebiedseigen verstaan wordt. De definities hiervoor zijn aangepast aan de hand van de daarvoor gebruikte definities in andere wetgeving (Waterwet, GWR).

Specifieke opmerkingen.	
<p>Pagina 8, 2.1. Gezien de onzekerheden is op dit moment de inbreng van inhoudelijk deskundigen (kennisinstellingen) van belang. Deze rol kan kleiner worden als er aanvullende criteria zijn en er meer ervaring is opgedaan.</p> <p>Pagina 9, 2.2. Vergelijk de huidige situatie en verwachte ontwikkelingen met de toekomstige situatie en verder te verwachten ontwikkelingen. Dit zowel voor de plas als de omgeving in verbinding met de plas.</p> <p>Stel eisen aan de te gebruiken materialen. Nu wordt alleen getoetst aan Bbk en dit laat grond klasse industrie en bagger klasse B ongelimiteerd toe.</p> <p>Pagina 17, 4.2 punt 5) voeg aan de toe te passen grond en baggerspecie toe 'herkomst en kwaliteit'.</p> <p>Pagina 19 4.4 De denklijn gaat uit van het kunnen toepassen van grond klasse industrie en bagger klasse B. Er wordt niet gesproken over aanvullende criteria, die deels generiek kunnen zijn, maar ook locatiespecifiek.</p>	<p>In tekst boven schema staat dat dit schema niet uitputtend is.</p> <p>Dit is als onderdeel opgenomen in het inrichtingsplan. Hierin moet beschreven worden wat de huidige situatie is en welke ontwikkelingen verwacht worden (doel).</p> <p>Hiervoor is paragraaf 4.4 opgenomen waarin een locatiespecifieke beoordeling en toetsing uitgevoerd wordt voor klasse B/industrie.</p> <p>Dit wordt bij de melding als onderdeel opgenomen</p> <p>De tekst is hierop aangepast. De locatiespecifieke beoordeling moet uitgevoerd worden en de waterbeheerder kan aanvullende eisen stellen voor alle toepassingen en locaties.</p> <p>In sommige gevallen kan de</p>

<p>De plas zelf is ook een kwetsbaar object</p> <p>Pagina 20. 1,36 g P/kg is voor een grond erg hoog. In gebieden met een hoog bemestingsniveau geldt dan bovendien, dat vaak niet wordt voldaan aan de P/Fe-ratio.</p> <p>Pas bij de afdekking gaat deze ratio een rol spelen. In de periode hiervoor kan er dus een aanzienlijke hoeveelheid fosfaat in het oppervlaktewatersysteem zijn gekomen, waardoor ecologische doelstellingen niet meer haalbaar zijn. In nutriëntrijkere systemen zoals in Noord-Holland is dit een minder groot probleem. De natuurlijke aanvoer van fosfaat via kwel is hier groot en verondiepen kan deze aanvoer verminderen.</p> <p>Pagina 21. N-gehalte. Het gaat uiteindelijk om de emissie naar het grond- en oppervlaktewater tijdens het storten en in de eindsituatie. Bronnen zijn nitraat en ammonium en te mineraliseren organische stof. Baggerspecie bevat meestal geen nitraat, maar grond kan aanzienlijke hoeveelheden bevatten. Hierover moet goed worden nagedacht, omdat de verschillende vormen van stikstof in elkaar worden omgezet.</p> <p>Op pagina 21 en 22 wordt voor het eerst gesproken over aanvullende voorwaarden. Adviezen gaan niet in de richting van criteria te stellen aan de grond en bagger, maar beperken zich tot inrichtingsmaatregelen en beschrijving van de lokale situatie. Er wordt niet ingegaan op de kern van het probleem en dit is de onzekerheid in de mobiliteit van nutriënten en verontreinigingen. Er wordt niet gesproken over criteria voor uitloging. Voor zware metalen kunnen dit gehalten en pH zijn, maar ook de resultaten van een (vereenvoudigde) uitloogtest.</p> <p>Pagina 23, 5. Er wordt verwezen naar de website www.bodemrichtlijn.nl. Ik heb hier niets kunnen vinden over afdekklagen in een plas. Wel iets over de acceptatiecriteria van baggerspecie in depots. Deze algemene criteria lijken ook voor verondieping van toepassing. Dus ook eisen stellen aan de te gebruiken materialen. Voor diepe plassen geldt dat het ontwerp verbetering is van de ecologische situatie beoogd.</p>	<p>plas een kwetsbaar object zijn, dit hoeft echter niet zo te zijn en zal zelfs in veel gevallen niet zo zijn.</p> <p>In overleg met de waterbeheerders en de kennisinstituten zijn voorwaarden voor nutriënten verkend en aangegevenen generiek gesteld kunnen met als doel om onomkeerbare processen te voorkomen. De waterbeheerder kan andere normen stellen.</p> <p>De tekst is hierop aangepast in handreiking.</p> <p>Voor verantwoord toepassen bagger klasse B/ grond klasse industrie wordt een instrumentarium geboden als onderdeel in paragraaf 4.4 van de handreiking, dat in overleg met de kennisinstituten (betrokken bij de Commissie Verheijen) is vormgegeven. Uitgangspunt is een eenduidige beslisboom.</p> <p>De best beschikbare technieken voor het verondiepen worden binnenkort op de website geplaatst.</p> <p>Naast het feit dat herinrichting kan leiden tot verbetering van</p>
--	---

<p>Niet gewenst effect is emissie van verontreinigingen en nutriënten.</p> <p><i>Dit leidt samen met eisen uit de vergunningverlening tot de opstelling van acceptatiecriteria bij het depotbeheer; deze criteria moeten er onder andere toe leiden dat geen baggerspecie voor berging wordt toegelaten waarvan de effecten uitstijgen boven die waarbij met het ontwerp rekening is gehouden.</i></p> <p><i>Bron: Bodemrichtlijn. Bestemmen van baggerspecie en producten, Toepassingsvoorwaarden en toepassingsgebied bij het bergen van baggerspecie</i></p> <p>Pagina 23. Er wordt uitgegaan van een SIKB-protocol in het voorjaar 2010. Naar mijn weten wordt er nog steeds niet gewerkt aan het opstellen van aanvullende criteria voor de grond en baggerspecie. De nu ontbrekende maar essentiële informatie is dan nog steeds niet beschikbaar en het nut van een protocol op dat moment is dan ook discutabel.</p> <p>Pagina 24, 5.2. Monitoring heeft een belangrijke plaats. De rol van monitoring moet zijn om in te kunnen grijpen als het onvoorzien toch anders gaat dan we hadden gedacht. Zonder aanvullende criteria aan grond en baggerspecie is de onzekerheid te groot en is een verhoging van gehalten niet onvoorzien. Bovendien is emissie een traag proces en zal het lang duren voor de plas in evenwicht is met de nieuw gevormde bodem. Als er verhoging wordt gemeten zal het moeilijk worden het proces om te keren.</p> <p>Pagina 25. Bij monitoring worden actiewaarden opgesteld. Deze actiewaarden moeten relatie hebben met de uiteindelijke ecologische doestelling voor de plas (Maatlat KRW).</p> <p>Pagina 26. Bijlage 3 geeft geen voorbeelden van actiewaarden. Het is nuttig hier ook de waarden van de KRW-maatlat voor diepen en ondiepe plassen te geven.</p> <p>Pagina 30, checklist. Mis aanvullende eisen met betrekking tot te gebruiken materialen. Dit zou het tweede punt moeten zijn, direct gekoppeld aan de functionaliteit.</p>	<p>de ecologische situatie kan dit ook een andere aanleiding hebben, bijvoorbeeld de veiligheid.</p> <p>Aanvullende voorwaarden voor het toe te passen materiaal zijn verwerkt in paragraaf 4.4, waarbij de kennisinstututen zijn betrokken.</p> <p>Hiervoor zijn aanvullende voorwaarden gesteld in paragraaf 4.4.</p> <p>De koppeling met de maatlatten kan door het bevoegde gezag gemaakt worden.</p> <p>Het staat de waterkwaliteitsbeheerder vrij deze maatlatten als actiewaarden op te nemen. Bijlage 3 betreft een voorbeeld.</p> <p>De checklist is in 2009 opgesteld en wordt niet meer aangepast, deze wordt vervangen door de handreiking.</p>
--	---

Pagina 35, Bijlage 3. Bij de ecologie wordt niet gekeken naar de ecologie in en op de waterbodern.	Bijlage 3 betreft een voorbeeld, het bevoegd gezag kan in overleg met de initiatiefnemer de benodigde monitoring vaststellen.
--	---

Inspreker 16

Kernpunten	Reactie
1. Intrekken Bbk	Het Bbk is tot stand gekomen in een beleidsproces en wordt in 2011 geëvalueerd. Vooruitlopend op die evaluatie vindt er een monitoring plaats. De resultaten tot heden geven een brede tevredenheid over de werking van het Bbk te zien. Meer info op de website van Bodem+
2. "nuttige en functionele toepassing" heeft geleid tot een ongekeerde speculatiedrift bij ontwikkelaars	Het is aan het bevoegd gezag om te bepalen of de beoogde herinrichting past binnen de gewenste ontwikkelingen, of deze daadwerkelijk nuttig en functioneel is in het kader van artikel 5 en 35 van het Bbk en of hier aanvullende eisen voor gesteld moeten worden. In de handreiking zijn voldoende handvaten gegeven voor het bevoegd gezag en andere overheden om hier sturing aan te geven.
3. Wij zijn van mening dat altijd aanvullende voorwaarden gesteld moeten kunnen worden, afhankelijk van de locatiespecifieke omstandigheden	Zo is de handreiking ook geschreven. Aanvullende eisen staan concreet omschreven in de handreiking en zijn met name gericht op de nutriënten, vultijd en zwevend stof. Daarnaast geldt de locatiespecifieke beoordeling zoals omschreven in paragraaf 4.4 van de handreiking.
4. Naar onze mening kunt u met wat cosmetische aanpassingen in deze Handreiking de onvolkomenheden als gevolg van het Bbk niet repareren. Een circulaire om aan de Handreiking een juridische status te geven treft geen doel, omdat de basis hiervan in het Bbk te marginaal is	Een circulaire is bindend voor de betrokken overheden. De basis van de circulaire zal de zorgplicht zijn.

Inspreker 17

Kernpunten	Reactie
De Handreiking moet duidelijk maken dat de herinrichting van een plas niet door gebiedspartijen kan worden tegengehouden als een initiatief voldoet aan de criteria gesteld in de Handreiking, het Bbk en eventueel aanvullende eisen van het bevoegde gezag	Dat is juist, maar overheden hebben wel de mogelijkheid om voorafgaand aan een mogelijk initiatief e.e.a. te regelen in ruimtelijke plannen en waterplannen. Daarnaast kunnen voor specifieke locaties aanvullende eisen gesteld worden aan bijvoorbeeld nutriënten. Tijdens de uitvoering kan een toezichthouder optreden als de initiatiefnemer niet zorgvuldig handelt conform de afgesproken wijze.

<p>De Handreiking zorgt voor een beperking van de toepassingsmogelijkheden van herbruikbare grond in plassen zonder dat de bovenstaande financiële, maatschappelijke en milieu aspecten zijn meegewogen</p>	<p>De handreiking is gericht op het verantwoord kunnen toepassen van grond en baggerspecie voor de herinrichting van diepe plassen. In de praktijk bleek het noodzakelijk hier een aantal aanvullende eisen aan te stellen ten opzichte van het kader zoals geschetst in het Bbk. In de handreiking zijn verder een aantal mogelijkheden aangegeven om te kunnen sturen in de mogelijkheden voor het toepassen, hierin kan aanvullende ruimte gecreëerd worden na een zorgvuldige afweging (Nota bodembeheer).</p>
<p>De werkwijze, het resultaat en de status van de prioritering zijn niet vastgelegd in de Handreiking. Dit geeft onzekerheid bij de initiatiefnemers en direct betrokkenen.</p>	<p>Hoofdstuk 3 van de handreiking schetst de lijn die beoogd wordt om een maatschappelijk gewenste en afgestemde visie in te bedden in het ruimtelijk instrumentarium, een (vanuit Wro bestaande) taak die ligt bij decentrale overheden op gebied van ruimtelijke ordening, dat als basis en kapstok dient voor het motiveren dat een toepassing daadwerkelijk gewenst is vanuit het inrichtingsplan. Prioritering is slechts een middel (en geen verplichting) dat het bevoegd gezag kan gebruiken om de plassen in het gebied met elkaar te vergelijken.</p>
<p>Nut en functionaliteit moeten, waar dat van toepassing is, betrokken worden op een gebiedsontwikkeling en niet sec op de toepassing van grond/bagger in een plas</p>	<p>Het Bbk gaat sec over toepassingen, die in art. 35 zijn beschreven. In je gebiedsontwikkeling kun je rekening houden met de mogelijkheid van deze toepassingen en de wenselijkheid van bijvoorbeeld natuurontwikkeling in diepe plassen in een bepaald gebied vastleggen. De handreiking geeft aan hoe dit in de planvorming vastgelegd kan worden.</p> <p>Deze plannen kunnen vervolgens dienen als onderbouwing van de nuttigheid en functionaliteit van een initiatief. Met de handreiking is echter niet beoogd een harde koppeling te maken tussen plannen op grond van andere wetgeving en het Bbk.</p>
<p>Ten aanzien van financiële zekerheidsstelling aansluiten bij de Ontgrondingen wet, Art. 3 lid 3 f.</p>	<p>Financiële zekerheidsstelling is geen verplicht onderdeel van toepassingen die in kader van het Bbk plaatsvinden. In werkgroep diepe plassen is overeengekomen dat eventuele waarborgen door de eigenaar moeten worden geregeld via het privaatrechtelijke spoor. Financiële zekerheden zijn voldoende ingebed in andere wet- en regelgeving.</p>
<p>Het verschil in eisen op grond van enerzijds de Ontgrondingen wet en anderzijds de Handreiking is niet wenselijk. Vooral bij het zogenaamde "omputten" (= vermarktbaar zand winnen en niet-vermarktbaar herbruikbare grond terugbrengen) en te starten zandwinningen is niet duidelijk welke regelgeving van toepassing is.</p>	<p>Voor de ontgrondingen is de provincie het bevoegde gezag in het kader van de ontgrondingen. Hierin kan de provincie een opvolverplichting opnemen. Indien vervolgens herbruikbare grond en baggerspecie wordt toegepast is de handreiking van toepassing en het bevoegde gezag de waterkwaliteitsbeheerder. De provincie is in deze dus nooit bevoegd gezag. Wel geeft een eventuele opvolverplichting een basis voor</p>

	het nuttig toepassen van herbruikbare grond en baggespecie.
Ten aanzien van de risicobeoordeling voor situaties waarin de toepassing van grond/bagger niet past binnen de generieke regels van "Denklijn herinrichting diepe plassen" geeft DLG de voorkeur aan een stapsgewijze aanpak, analoog aan Sanscrit.	De locatiespecifieke beoordeling in paragraaf 4.4 is aangepast, hierin is een stapsgewijze aanpak uitgewerkt. Indien de toepassing hier niet in past en de toepassing niet als nuttig en functioneel wordt aangemerkt is een vergunning noodzakelijk.

Inspreker 18

Kernpunten	Reactie
Bij het storten van slib en vervuilde grond dient men m.i. veel frequenter te analyseren, zeker als het storten in waterwinplaatsen betreft. In de Handreiking verdwijnt dit door te stellen dat men extra zorgvuldig moet zijn. Dit is vrij vaag.	De frequentie is uit ervaring en in overleg met alle partijen generiek vastgesteld in de regeling bodemkwaliteit en onderzoeksprotocollen. Tevens is de monitoring aanvullend uitgewerkt waarbij het doel onder andere is meegenomen om meer informatie over het gedrag van bepaalde stoffen te verkrijgen. Indien getwijfeld wordt over de kwaliteit kan men een handhavingsverzoek indienen bij het bevoegd gezag.
In de Handreiking wordt op pag.8 een schema gegeven waarin het beslissingsproces is weergegeven. Het valt op dat het onderwerp "Zorg milieueffecten" alleen wordt genoemd bij de sector Omwonenden/ belangengroepen. Dit is onjuist. Gemeenten en Provincies hebben hier het voortouw te nemen.	Met 'zorg milieueffecten' is in schema bedoeld dat omwonenden zorgen hebben over de milieueffecten van verondiepingen. Omdat de belangen per partij anders kunnen liggen voor verschillende locaties zijn deze in de nieuwe versie van de handreiking uit het schema gelaten. Het gaat hier om een belangenanalyse per specifieke locatie.
Is het denkbaar dat er een instituut als "ombudsman" wordt ingeschakeld? Bijvoorbeeld het RIVM, of TNO. Zo'n instituut kan tevens als "waakhond" optreden indien het waterschap een dubbelfunctie (belanghebbende en bevoegd gezag) vervuld.	Een waterschap is een publiek orgaan, dat onder directe democratische controle staat. Het bestuur van het waterschap is in dit geval dus het eerste adres. De Inspectie Verkeer en Waterstaat is het orgaan dat als toezichthouder is aan te spreken in het geval vermoed wordt dat het waterschap haar taak niet goed uitvoert. RIVM is betrokken bij alle keuzes rondom normstelling die gemaakt zijn en worden en borgt daarmee op wetenschappelijke gronden de kwaliteit van de gemaakte keuzes. Bovendien is de onafhankelijke Technische Commissie Bodem gevraagd om de onderbouwing te beoordelen. Deze opmerkingen zijn ook verwerkt.
In geval van diepe plassen die tevens een drinkwater of zwemwater functie hebben	In de genoemde gevallen is sprake van kwetsbaar object. Ter bescherming van kwetsbare objecten

moet het verondiepen m.i. helemaal worden verboden.	is in de handreiking een specifieke beoordelingsstap geïntroduceerd.
---	--

Inspreker 19

Kernpunten	Reactie
Een bestemming "te verondiepen plas" zal toch niet zijn bedoeld? (lijkt dan erg op "dit is de "stortlocatie" in dit gebied).	Het moet gaan om een nuttige toepassing. Denuttige toepassing zou kunnen zijn: "te verondiepen plas ter bevordering van de natuurwaarden" of gewoon het 'versterken van natuurwaarden'. In bestemmingsplannen <u>kan</u> worden aangegeven dat diepe plassen voor herinrichting in aanmerking komen of dat vanuit de beoogde ontwikkeling of functie van het gebied het bevoegd gezag concludeert dat de beoogde inrichting beschreven in het IP hier een passende bijdrage aan levert.
In een situatie dat een "diepe put" en de omgeving al een bestemming heeft "groen of recreatie? Een initiatiefnemer voor verondiepen kan dan BBK melden en daarbij beargumenteren dat zijn initiatief de bestemming ondersteunt, versterkt of verbetert en dus past in de bestaande bestemming. Is in dit geval dan nog te sturen?	In dat geval is niet binnen het ruimtelijke kader te sturen. Wel moet de gemeente in dat geval aangeven of deze de herinrichting passend vindt binnen de huidige bestemming. De toepasser moet afdoende aantonen dat de verondieping daar wenselijk is en ook daadwerkelijk de bestaande bestemming ondersteunt, versterkt of verbetert..

Inspreker 20

Kernpunten	Reactie
1. Afbakening diepe plassen. Ik kan me voorstellen dat kleine aanpassingen van taluds e.d. in de praktijk niet via de handreiking lopen c.q. speciale toetsingskaders die in het leven worden geroepen. Ik kan me voorstellen dat er een minimum hoeveelheid komt (bijvoorbeeld 5000 m3 in analogie met de GBT) waaronder je niets met de handreiking hoeft te doen. Verder merk ik in gelderland dat ze 467 plassen hebben obv de definitie wordt gegeven, dus ook kleine watertjes vallen eronder. De praktijk legt hier en daar uit dat "diepe plassen" geen modderpoeltjes zijn van 2 meter diep (vanuit de perceptie van "diep"), maar de handreiking kent op dat vlak geen grens. Persoonlijk denk ik naar de toekomst kijkend dat een ondergrens van 5000 m3 aansluit bij kleine klussen in de praktijk en straks wetmatig handig is bij de introductie van een verplicht te hanteren GBT-kader voor plassen.	Reikwijdte handreiking is aangepast

<p>2. De commissie Verheijen heeft meegegeven dat je bij de beoordeling van de risico's mag kijken naar een gemiddelde kwaliteit van het grond/baggerlichaam en spreekt bijvoorbeeld over het gebruik van grond/bagger die de norm overschrijdt, als het gemiddelde maar onder de norm is. De werkgroep zandwinplassen legt geen belemmeringen neer voor een uitwerking van de 'lichaam'-beoordeling, waarbij bijvoorbeeld een boekhouding moet worden bijgehouden, maar heeft de uitwerking neergelegd bij de nieuwe BRL 9335-5 en de handhaving bij de werkgroep Kwalibo/handhaving icm de commissie die de BRL opstelt. De handreiking / circulaire dient straks echter wel een beleidsmatige lijn aan te geven, mede ter ondersteuning van de BRL. Deze mist in de handreiking.</p>	<p>In nader overleg is gekozen om de handreiking alleen te vullen met informatie die relevant is voor de uitvoering. Dit aspect dient wordt aangestipt, maar dient buiten de handreiking in bijvoorbeeld de circulaire of de opdracht richting SIKB te worden beschreven.</p>
---	---

Inspreker 21

Kernpunten	Reactie
<p>1. De definitie van een vrijliggende diepe plas in bijlage 1 roept vragen op. Met name de tekst na het laatste gesloten haakje: "danwel volledig onderdeel uitmaakt van het watersysteem" suggereert dat ook de plassen vlakbij de rivier vrijliggende plassen zouden zijn. Mogelijk is hier het woordje "niet" weggefallen. Graag zouden wij de definitie verduidelijkt zien.</p>	<p><i>De definities zijn aangepast in de nieuwe versie van de handreiking.</i></p>
<p>2. in paragraaf 4.4, op bladzijde 20 worden aanvullende voorwaarden gegeven bij toepassing van bagger klasse A / grond klasse wonen. Onduidelijk is of deze aanvullende voorwaarden ook betrekking hebben op de situatie waarbij de plas volledig gevuld wordt, dus waarbij er na het vullen geen sprake meer is van een wateroppervlak, maar van een "droge afdeklaag" en waar bijvoorbeeld de functie landbouw of droge natuur aan toegekend wordt.</p>	<p><i>Indien hier sprake is van een watersysteem dat langzaam opgevuld wordt is het bevoegde gezag alsnog de waterkwaliteitsbeheerder en is de handreiking van toepassing. Indien een plas volledig wordt gedempt, geeft de handreiking aan dat in overleg met de waterbeheerder bekeken kan worden of alle aspecten van de handreiking relevant zijn.</i></p>

Inspreker 22

Kernpunten	Reactie
Duidelijker definitie diepe plas	De definitie is aangepast en tevens is in hoofdstuk 1 aangegeven voor welke situaties de handreiking geldt.

Inspreker 23

Kernpunten	Reactie
1. De milieuhygiënische argumentatie voor de in de handreiking voorgestelde aanvullende maatregelen (hoofdstuk 4 en 5) ontbreekt.	De aanvullende maatregelen zijn opgesteld naar aanleiding van het advies van de commissie Verheijen. Hierin wordt generiek voor klasse B en Industrie aangegeven dat er te weinig wetenschappelijke onderbouwing is voor het zonder aanvullende voorwaarden zorgvuldig toepassen van klasse B/Industrie in oppervlaktewater.
2. Het is in dit verband merkwaardig dat baggerspecie wel direct op weilanden mag worden toegepast (vlgs. Ms paf normering; beperkt deel daarvan is klasse B) en direct door het vee kan worden opgegeten.	Het gaat hier om de toepassing in diepe plassen, andere onderdelen van het beleid worden niet in de handreiking behandeld.
3. Hoofdstuk 4 en 5 moeten alleen van toepassing zijn voor de in het schema genoemde categorie ' Bbk met aanvullende voorwaarden' en moet niet gelden voor de andere twee categorieën.	Het advies van de Commissie Verheijen wordt opgevolgd in de handreiking. Dit advies geldt ook voor de genoemde andere 2 categorieën
4. Een relativerende opmerking aan het begin van dit rapport en een aansporing op het spoedig uitvoeren van aanvullend onderzoek (naar de niet uit te sluiten risico's) is noodzakelijk. Bijvoorbeeld: Het is niet zeker of er daadwerkelijk risico's zijn. De Handreiking zal bijgesteld worden als de resultaten van aanvullend milieuhygiënisch onderzoek bekend zijn".	Dit is in de nieuwe handreiking overgenomen.
5. Eventueel looptijd overgangsbeleid voor cat.1-grond verlengen	Cat 1 grond betekent dat een werk wordt uitgevoerd onder het Bouwstoffenbesluit. De handreiking en circulaire zijn van toepassing op nieuwe initiatieven. Het Bbk is opgesteld ter vervanging van het BSB. Het overgangsrecht is niet bedoeld om toepassingen die je eigenlijk niet wilt toch doorgang te laten vinden, maar bedoeld om een goede overgang van het BSB naar het Bbk te bewerkstelligen.

Opmerkingen per pagina:	Reactie
<p>Pag 14.</p> <p>3.3 eerste alinea: Als er geen aanleiding is voor het verondiepen in ruimtelijke plannen :“of er moet een proces gevoerd worden zoals aangeduid in hoofdstuk 4.3 derde bolletje.</p> <p>Blz. 20</p> <p>De AW 2000 grens voor arseen is erg krap. Wellicht is een tussenwaarde van 50% van de interventiewaarde ook een veilige norm.</p> <p>Blz. 20</p> <p>De P/Fe ratio, zoals nu opgenomen in de concept handreiking en ook in de aanvullende beleidsregels van veel waterschappen komt voort uit de evaluatienota Water - ENW (van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, 1994). In deze nota wordt er vanuit gegaan dat als de ijzerconcentratie in slib gelijk of groter is dan een 10-voud van de concentratie van fosfaat (als P), dat dan alle fosfaat zodanig wordt vastgelegd/gebonden, dat er geen nalevering van P uit de waterbodem kan/zal optreden.</p> <p>In de ENW worden echter twee voorwaarden aangegeven voor het (mogelijk) ontstaan van een eutrofe waterbodem: 1) P/Fe > 0,055 én 2) concentratie van P > 1,36 g/kg droge stof.</p> <p>Bij lage concentraties aan P (< 1,36 g P/kg droge stof) zijn er dus geen risico's voor eutrofiering. Immers de ENW stelt dat aan <u>beide</u> voorwaarden moet worden voldaan. (lees: niet - eutrofe waterbodem is een bodem met een P/Fe < 0,055 of een concentratie P < 1,36 g/kg droge stof).</p> <p>In de handreiking zou dus eigenlijk moeten staan dat alleen bij concentraties van P > 1,36g/kg, de P/Fe ratio berekend moet worden en dat die dan < 0,055 moet zijn. Wordt toch aan beide parameters vastgehouden dan betekent dit dat ook schoon zand hier vaak niet kan voldoen.</p> <p>Blz. 22 Variant 1 zou in plaats van isolerende maatregelen ook een inperking tot categorie 1 kunnen zijn.</p> <p>Blz 22 bij variant 2 geen extra inspraak. Het gaat om generieke ontwikkelde normen.</p>	<p>Deze tekst is aangepast.</p> <p>Dit is nader beschouwd. Uitwerking is in de definitieve handreiking gegeven.</p> <p>De aanvullende eisen voor nutriënten zijn nader beschouwd, in overleg met de kennisinstituten. Uitwerking is in de definitieve handreiking gegeven.</p> <p>Hiervoor is niet gekozen. De handreiking richt zich op het Bbk, niet op het 'oude' Bouwstoffenbesluit. Daarnaast is voor de varianten een nieuw voorstel besproken in de werkgroep, deze is nu opgenomen in de nieuwe handreiking.</p>

Blz 30 onderaan het toepassen van de eerste partij is geen goed criterium. Weglaten	In de checklist worden geen aanpassingen meer gedaan, deze is opgesteld in 2009 nav het advies van de commissie Verheijen voor lopende initiatieven. De handreiking vervangt deze checklist.
---	--

Inspreker 24

Kernpunten	Reactie
1. Hoofdstuk 1 zou een duidelijke(r) scope moeten bevatten waarin duidelijk aangegeven moet worden om welke categorieën grond of bagger het hier gaat (grond > klasse wonen, bagger > klasse A?) en om welke niet (vullen met schone grond en/of gebiedseigen materiaal valt niet onder de reikwijdte?)	In hoofdstuk 1 is de scope ten opzichte van de inspraakversie verduidelijkt. De Handreiking is wel van toepassing op schone grond en baggerspecie (denk aan bescherming oppervlaktewaterkwaliteit vanuit nutriënten). Vanuit de zorgplicht is hier aandacht voor nodig. Ook voor schone grond een inrichtingsplan en mogelijke monitoringsverplichting vanuit BG voor oppervlakte water.
2. Paragraaf 2.2, Voorbereiding initiatief (H4): we zouden hier graag een duidelijke keuze gemaakt willen zien: als het initiatief tot herinrichting door het bevoegd gezag positief beoordeeld wordt in het kader van de aanvraag voor een ontgrondingsvergunning zou hiermee aan alle voorwaarden moeten zijn voldaan en valt het initiatief verder niet meer onder de vigeur van de handreiking.	De opvolverplichting vanuit een ontgrondingsvergunning is een basis voor de nuttige toepassing. Het daadwerkelijk toepassen in een oppervlaktewaterlichaam valt onder het Bbk en daarmee het bevoegd gezag van de waterbeheerder. De handreiking en de circulaire hebben tot doel om het bevoegde gezag informatie te geven over het verantwoord toepassen van grond en baggerspecie in diepe plassen. Daartoe bevatten de circulaire en de bijbehorende Handreiking een methode waarmee het bevoegde gezag ervoor kan zorgen dat bij voorgenomen toepassingen van grond en baggerspecie in diepe plassen, de milieuhygiënische gevolgen voor bodem, grondwater- en oppervlaktewaterlichaam voldoende inzichtelijk zijn.
3. Paragraaf 2.2, Voorbereiding initiatief (H5): het woord "beperkt" in de vierde zin kan ruim genoeg zijn of letterlijk te beperkt. Een initiatief kan bijvoorbeeld niet beoordeeld worden twee jaar na de start van het herinrichten.	De tekst is hierop aangepast.
4. Paragraaf 2.3, afstemming en inspraak en hoofdstuk 3: het lijkt ons niet gewenst dat de provincie en "de regio" zouden moeten gaan vastleggen welke initiatieven op voorhand al dan niet gewenst zijn; Buiten het vraag wie dan de regio is (aanliggende gemeenten? Samenwerkingsverband?) lijkt het ons dat dit aan de markt overgelaten kan worden; door middel van de toetsing van het initiatief wordt beoordeeld of het initiatief aan de voorwaarden voldoet en voldoende gedragen wordt.	In hoofdstuk 3 van de handreiking wordt uitgebreid aangegeven op welke wijze overheden kunnen sturen in gewenste en ongewenste ontwikkelingen. Deze afweging moet op lokaal en regionaal niveau gemaakt worden. Indien een gemeente, provincie of waterbeheerder van mening is dat verondieping van bepaalde diepe plassen op grond van de belangen die zij vertegenwoordigen binnen hun beheergebied ongewenst is, hebben zij de mogelijkheid om dit in ruimtelijke plannen en waterplannen te regelen. De handreiking stimuleert overheden om vanuit een visie na te denken over randvoorwaarden waaraan initiatieven getoetst kunnen worden. In een aantal gevallen is bekend dat op provinciaal niveau reeds

	wordt gewerkt aan het aanpassen van plannen en vaststellen van verordeningen. gemeentelijke bestemmingsplannen zullen hieraan moeten worden aangepast.
5. Paragraaf 3.2: Waterbeheerplan: hier staat te stellig dat de waterkwaliteitsbeheerder bevoegd gezag is; tijdens de uitvoering van een ontgronding is normaliter de provincie het bevoegd gezag totdat de ontgronding beëindigd/opgeleverd is; dan pas wordt het water "oppervlaktewater".	Uw opmerking is verwerkt in de handreiking.
6. Paragraaf 4.4: deze paragraaf is nog niet af blijktens de P.M. en het feit dat er nog geen besluit is genomen over aanvullende voorwaarden. We gaan er van uit, dat zodra hieraan nadere invulling is gegeven, er wederom gelegenheid bestaat tot het plaatsen van opmerkingen etc.	Is gehonoreerd door deelname in de werkgroep diepe plassen.
7. Paragraaf 4.4: het stellen van aanvullende voorwaarden voor gehalten aan arseen, nutriënten en diverse ratio's betekent, dat vele partijen grond of baggerspecie opnieuw gekeurd moeten worden voor deze toepassing, omdat bedoelde waarden niet in het "Standaard Stoffenpakket" zitten.	Ja, als voor de betreffende plas aanvullende voorwaarden gelden en de parameters waarvoor de aanvullende voorwaarden gelden niet zijn bepaald is dat het geval. De aanvullende voorwaarden zijn echter voor aanvang van de herinrichting bekend.
8. Hoofdstuk 5: Certificering en erkenning van uitvoerende organisaties: Mocht het verondiepen van plassen, bijvoorbeeld in het kader van natuurontwikkeling, tijdens de productiefase en aansluitende herinrichting van een zandwinning onder de scope van het protocol gaan vallen, en zeker waar dit gebeurt met gebiedseigen materiaal (uit dezelfde winning) staat het ontgrondend bedrijfsleven naar onze inschatting niet te juichen bij het vooruitzicht om hiervoor separaat gecertificeerd en erkend te moeten worden.	Deze opmerking zal meegenomen worden bij het opstellen en vaststellen van het protocol. Het ontgrondend bedrijfsleven heeft de gelegenheid inspraak te geven tijdens ontwikkeling en vaststelling protocol. Certificatie en erkenning bieden overigens relatief goede mogelijkheden tot uitbreiding als reeds een certificaat/erkenning in bezit is.

Inspreker 25

Kernpunten	Reactie
Reikwijdte handreiking is onduidelijk.	De reikwijdte van de handreiking is beter aangestipt in hoofdstuk 1 van de handreiking.
Te weinig concrete voorstellen, teveel mogelijkheden.	Een groot deel van handreiking biedt mogelijkheden voor regionale en lokale overheden. Het bestaande beleidskader is hier ook op gericht. Voor zover mogelijk zijn zaken generiek en centraal vastgelegd en voor een groot deel kunnen deze op lokaal of regionaal niveau worden aangevuld. Dit is ook in lijn met het onderwerp dat voor het overgrote deel afhankelijk is van lokale omstandigheden rond of in de

	diepe plas.
Te gedetailleerd wat betreft noemen BBT en overdrachtsmomenten aan BG. Volsta met verwijzen naar algemene bepalingen Bbk.	Daar waar duidelijke richtlijnen te geven zijn geeft de handreiking hier invulling aan. Dit geldt onder andere voor het uitvoeren conform de BBT. In overleg met bevoegd gezag wordt vastgesteld op welke wijze overdracht plaats vindt en op welke wijze gerapporteerd moet worden. De handreiking schrijft dit niet hard voor.
Is er een gevaar dat handreiking / circulaire worden ingehaald door nieuwe bepalingen Waterwet?	Nee, besluit bodemkwaliteit valt onder de Waterwet en handreiking+circulaire is afgestemd hiermee.
5. Verzoek om volgend inspraakmoment, na verdere concretisering.	Verdere inspraak wordt niet voorzien. In de werkgroep zandwinplassen is een brede vertegenwoordiging aanwezig van mogelijke betrokken partijen.

Inspreker 26

Kernpunten	Reactie
Betrek belanghebbenden nog voordat zij hun zienswijzen via genoemde gangbare kanalen kunnen uiten.	De belanghebbenden zijn betrokken bij het opstellen van deze handreiking. Daarnaast voorziet de handreiking in het verplicht betrekken van belanghebbenden bij het opstellen van het inrichtingsplan en bij het eventueel opstellen van een nota bodembeheer.
Onvolledige beschrijving monitoring nutriënten voor, tijdens en na verondieping.	De aanvullende eisen voor nutriënten zijn nader beschouwd, in overleg met de kennisinstituten. Uitwerking is in de definitieve handreiking gegeven.
Doe verder onderzoek normstellingskader.	De aanvullende eisen voor nutriënten zijn nader beschouwd, in overleg met de kennisinstituten. Uitwerking is in de definitieve handreiking gegeven. Daarnaast wordt vervolgonderzoek ingezet.
Voeg verzuringsgevoeligheid plassen toe in beoordelingskader (p.20)	De aanvullende eisen voor nutriënten zijn nader beschouwd, in overleg met de kennisinstituten. Uitwerking is in de definitieve handreiking gegeven.
Werk monitoring grondwater verder uit.	Monitoring grondwater is niet een standaard voorschrift. Uitwerking volgt indien noodzaak hiervoor blijkt bij de locatiespecifieke afweging.
Definieer beheersingsmaatregelen, kwetsbaar object, mogelijke consequenties als niet aan actiewaarden wordt voldaan.	Uitwerking volgt indien noodzaak hiervoor blijkt, dit wordt per locatie onderzocht en is afhankelijk van de voorgestelde locatiespecifieke beoordeling.
Geef duidelijker aan wanneer isolerende voorziening nodig is.	Uitwerking volgt indien noodzaak hiervoor blijkt, dit wordt per locatie onderzocht en is afhankelijk van de voorgestelde locatiespecifieke beoordeling.
Werk 'bodenvreemd' materiaal verder uit op milieuhygiënische basis.	Hiervoor is een aanvullende tekst opgenomen in de handreiking. Mogelijkheden zijn om in een Nota bodembeheer aanvullende eisen te stellen aan het

	soort en percentage bodemvreemd materiaal.
--	--

Inspreker 27

Kernpunten	Reactie
RTB	In overleg met de kennisinstituten wordt gewerkt aan instrumentarium. Dit is verwerkt het in 4.4 beschreven toetsingskader . Een aantal elementen vragen nog om nadere uitwerking. Hiervoor wordt een onderzoeksprogramma opgesteld.
Definieer generiek goed beheer grondwater, stand-still, voorzorgsprincipe, kwaliteitsdoelen.	De definities zijn op een aantal punten aangepast
Koppel aan GWR	. Het voorgestelde beleid past binnen de GWR en KRW. Dit is bij het opstellen van de Handreiking getoetst.
Omgaan met klasse B/industrie: Deltares voelt meer voor variant 1 op p. 21, maar met technisch inhoudelijk voldoende onderbouwing.	In de uiteindelijke versie van de handreiking is de locatiespecifieke beoordeling gebaseerd op een toetsingskader dat in samenwerking met de kennisinstituten is vormgegeven.
Later meer inspraak op toolbox en monitoring?	Bij het opstellen van de Handreiking is voorzien in een eenmalige consultatie van de betrokken partijen. Gepland is om de Handreiking vervolgens eind 2010 te publiceren. Mocht er aanleiding toe zijn zal de Handreiking worden aangepast.
Nieuwe kosteneffectieve meettechnieken zijn nodig voor monitoring.	Nieuwe meettechnieken kunnen in het onderzoeksprogramma worden opgenomen als de noodzaak ertoe is gebleken. Ze dienen binnen de scope van Kwalibo te vallen en in lijn met methoden die in andere kaders worden gehanteerd.

Inspreker 28

Kernpunten	Reactie
1. De handhaafbaarheid van de handleiding moet vergroot worden door minder opties te geven en meer duidelijke voorschriften.	Handreiking is ten opzichte van de inspraakversie op veel punten specifieker, afdwingbaarder en afrekenbaarder geworden. De handreiking blijft wel gericht op locale en regionale afwegingen die gemaakt kunnen worden.
2. Kan het bevoegd gezag bij ontbreken (volledig) IP de initiatiefnemer hierop vooraf aanspreken resp. achteraf handhaven?	Ja, deze geeft dan aan dat het werk niet conform het (verplichte) inrichtingsplan gecontroleerd en uitgevoerd kan worden. Aangezien het IP onderdeel is van de melding, is de melding niet volledig als er geen IP is bijgevoegd.
3. Waarom worden in de handreiking geen minimumeisen aan het toezichtplan gesteld? (par. 5.1)	In de handreiking is nu een bijlage opgenomen waarin minimumeisen staan voor het toezichtplan.
4. Welke leidraad/norm geldt voor de monitoring? (par. 5.2)	In de handreiking is de monitoring uitgewerkt, daarnaast zal de volledige opzet in overleg met de waterbeheerder plaats vinden.
5. Welk BG is verantwoordelijk voor het terugvalsscenario? Wat zijn de interventie mogelijkheden om negatieve effecten op de omgeving juridisch af te dwingen?	De waterbeheerder is in het kader van het Bbk verantwoordelijk. Deze kan het werk stil leggen en in overleg met de initiatiefnemer maatregelen laten uitvoeren.

(5.3)	
6. Op welke juridische basis kan de waterkwaliteitsbeheerder de eigenaar aanspreken in de beheerfase?	De waterbeheerder kan de eigenaar aanspreken op grond van het Bbk. De zorgplicht van het Bbk richt zich tot de toepasser en strekt ertoe het oppervlaktewaterlichaam (oppervlaktewater, waterbodem incl. grondwater) te beschermen. De waterbeheerder kan de toepasser uiteraard alleen aanspreken op grond van de zorgplicht indien deze wist of had kunnen weten dat er schade zou ontstaan als gevolg van de toepassing. Is dat niet het geval dan kan de waterbeheerder de toepasser niet aanspreken op grond van de zorgplicht en zal de waterbeheerder zelf zorg moeten dragen voor de bescherming van de kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam.

Inspreker 29

Kernpunten	Reactie
1. De SGUG beschouwt de maatregelen en voorwaarden uit handreiking en circulaire als overgangsrecht, tot resultaten aangekondigd nader onderzoek beschikbaar zijn.	De resultaten uit nader aangekondigd onderzoek zullen worden opgenomen in een herziening van de handreiking, de circulaire zal hier de mogelijkheid voor geven. De handreiking en circulaire zijn geen overgangsrecht.
2. Formele inspraak bij voorbereiding én uitvoering niet nodig .	In de handreiking is duidelijk opgenomen op welke wijze inspraak en of afstemming plaats moet vinden.
3. Besteed in circulaire aandacht aan onderscheid lopende en nieuwe initiatieven.	Dit onderscheid is gemaakt.
4. Voorkeur voor richting 1 (p.21). Generiek kader tijdelijk (tot resultaten onderzoek) conform ex klasse 2 bagger en cat. 1 grond.	In de nieuwe handreiking is hiervoor een keuze gemaakt en uitgebreid besproken met alle betrokken partijen.
5. Criterium grens beheergebied niet-vrijliggende plassen is onnodig en ongewenst. Herkomst g&b is niet relevant.	Grens beheergebied is relevant voor te hanteren lokale maximale waarden. Herkomst is in beginsel inderdaad niet relevant en aanduiding dan ook niet verplicht, maar bevoegd gezag behoudt de vrijheid om hier in nota bodembeheer grenzen aan te stellen.

Inspreker 30

Kernpunten	Reactie
1. Verduidelijk toepassingsgebied Bbk	Zowel in de circulaire als in de handreiking is een passage opgenomen met een duidelijke omschrijving van het toepassingsbereik van beide documenten.
2. Maak handreiking bindend voor alle herinrichtingen.	Het is niet mogelijk om nieuwe wet- en regelgeving met terugwerkende kracht in werking te laten treden. Dat geldt ook voor de handreiking en Circulaire. Initiatieven die na publicatie van de Checklist (juli 2009) zijn gestart, maar voor publicatie van de handreiking en Circulaire, werken met de Checklist. De

	handreiking en Circulaire zijn alleen van toepassing op nieuwe initiatieven voor de herinrichting van diepe plassen. In de handreiking is hier een aparte paragraaf aan gewijd.
3. Buitendijkse putten alleen bij de grote rivieren (waar Ruimte voor de Rivier speelt).	De handreiking is opgesteld voor het zorgvuldig uitvoeren van herinrichtingen of verondiepingen van diepe plassen in Nederland. Hiervoor zijn uitgebreide locatiespecifieke afwegingen en beoordelingen noodzakelijk zoals beschreven in de handreiking.
4. Definieer nuttige toepassing duidelijker	In de nieuwe handreiking is dit specifieker opgenomen. Het gaat om een nuttige toepassing indien deze past binnen de toepassingen genoemd in artikel 35 van het Bbk. Relatie met plannen in kader van Ruimtelijke ordening is geschetst.
5. Laat nuttige toepassing onder planplicht vallen. (zie. Verheijen)	Nuttige toepassingen worden getoetst aan de ruimtelijke plannen die voor de omgeving de randvoorwaarden schetsen of verordeningen die hiervoor worden opgesteld. Daarnaast is een inrichtingsplan verplicht gesteld voor alle nuttige toepassingen in diepe plassen.
6. Maak inspraak IP mogelijk, termijn indiening 6 weken.	Hiervoor is niet gekozen. Zie ook eerdere reacties op dit punt.
7. Sterker sturen op vultempo, sterker sturen op WENS tot verondiepen.	In het voortraject (sturing) is duidelijk aangegeven hoe op regionaal niveau invulling gegeven kan worden aan de benodigde sturing en op welke wijze via het inrichtingsplan kan worden gestuurd op het vultempo. In de handreiking wordt in 4.5. expliciet ingegaan op de vultermijn.
8. Noem Visstandbeheercommissies expliciet als mogelijke belanghebbenden, EN maak duidelijke richtlijn voor hoe je betrokkenheid vormgeeft.	Bij verondiepingen kunnen zeer veel belanghebbenden een rol spelen, het is niet mogelijk deze allemaal te benoemen in de handreiking. De betrokkenheid van belanghebbenden kan voor iedere locatie op een andere manier vormgegeven worden.
9. Bbk beperken tot plassen in winterbed rivieren. Dus niet in boezemsystemen.	Het Bbk heeft betrekking op alle zoete en zoute oppervlakte watersystemen in Nederland.
10. Vultijd van 10 naar max. 4 jaar.	Daarvoor zijn de herinrichtingsprojecten te omvangrijk, indien een korte uitvoeringstermijn mogelijk is heeft dit uiteraard de voorkeur maar dit is volledig afhankelijk van de lokale omstandigheden.
11. Initiatiefnemer moet ecologie monitoren.	De monitoring staat uitgebreid omschreven in de handreiking. Ecologische parameters maken hier onderdeel van uit.
12. Formuleer parameters en normen leeflaag.	Deze zijn omschreven in de handreiking. Daarnaast heeft de waterkwaliteitsbeheerder de mogelijkheid om aanvullende of andere eisen te stellen.
13. Definitie gebiedseigen materiaal aanpassen: toe te passen materiaal moet gebiedseigen zijn.	De definitie is opnieuw bekeken en aangepast.